

ПОЛИТИКИН

1.50
ДИНАР

ГОДИНА
XXX
БРОЈ
917
25. VII 1969.

ЗАБОРНИК

СРЕДНОМ

ЧЕТВРТИ ЖИВОТ. — Педесет шестогодишњи Енглеz Фред Прист изгледа више него одлично за човека који је досад три пута умро: у три узастопна дана његово срце је три пута престајало да куца али су лекари сваки пут успели да га врате у живот. Поред лекара у Пристовим „васкрсавањима“ учествовала је и читава екипа болничарки које су га, кад је оздравео, свечано испратиле из болнице.

КОМПЈУТЕР ЗА ШКОЛУ. — Једна група од дванаест лондонских гимназијалки између 12 и 17 година довршава ових дана једну рачунску машину која ће, како кажу, бити најсавршенији компјутер израђен досад у једној школи. У компјутер је уграђено 2.500 отпорника и 600 транзистора а на његовој командној табли има 60 разнобојних сигналних светиљки.

Спасоносна љубав

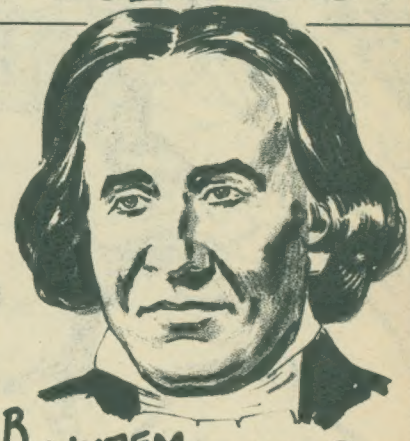
Осамнаестогодишњу римљанку **ВИТОРИНУ ДА ФУРКАА**, залубљену у сиромашног француског новинара **ЖИЛА БОСУЕА**, родитељи су натерали да се уда за деаног старог банкарка. **ВИТОРИНА** се на дан **СВАДБЕ** разболела и већ после неколико недеља су је сахранили. Залубљени **ЖИЛ** кришом се увукао у њену гробницу и кад је покушао да маказама одсече бедак убојак њене које она је **ИЗНЕМАЛА** отворила **ОНИ**. ОПОРАВИЛА СЕ И ВРАТИЛА МУЖУ АЛИ КАД ЈЕ ОН 12 ГОДИНА КАСНИЈЕ УМРО, **ВИТОРИНА** се удала за **ЖИЛА** чији јој је сентиментални поступак СПАСАО ЖИВОТ.

Веровати или не!

Овај СПОМЕНИК

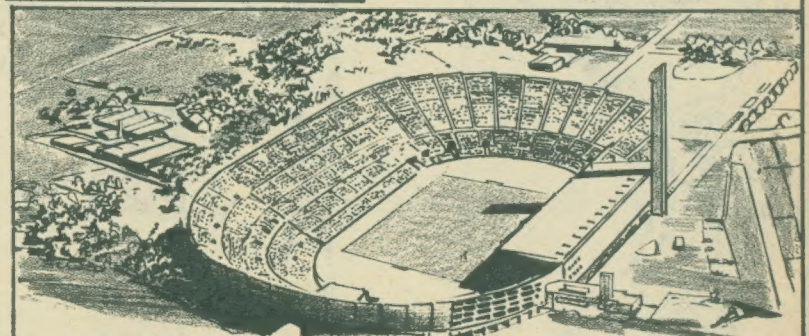
У АМЕРИЧКОЈ САЗЕЗНОЈ ДРЖАВИ ОРЕГОНУ ПОДИГНУТ ЈЕ У ЗАНАК СЕГАЊА НА ЈЕДИНЕ ЖРТВЕ ПОГинуле на ТЕРИТОРИЈИ САА ТОКОМ 2. СВЕТОКОР РАТА У ДИРЕКТНОЈ АКЦИЈИ ЈАПАНСКИХ ПОДМОРНИЧКИХ СНАГА.

Вилијем ЦЕРВИЕ

(1770-1859)

ИЗ БОСТОНА СЛУЖБИО ЈЕ КАО АМЕРИЧКИ АМБАСАДОР И ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛ У ПОРТУГАЛУ ОД 1802 ДО 1810. ГОДИНЕ БЕЗ ИДЕАНОГ ЦЕНТА ЈЕР БЛАГАЈНА СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА НИЈЕ ИМАЛА СРЕДСТАВА ЗА ЊЕГОВУ ПЛАТУ!

ОЛИМПИСКИ СТАДИОН

У ХЕЛСИНКИЈУ (ФИНСКА) ОГРОМАН ЈЕ СУНАЧНИ ЧАСОВНИК. НАВИЈАЦИ УВЕК МОГУ ДА ЗНАЈУ ТАЧНО ВРЕМЕ ПРЕМА СЕНЦИ КОЈУ БАЦА СТАДИОНСКА КУЛА.

ИКИИТГ

ИМА НАДВЕЊИ МОЗАК. ПА ИПАК, ЧОВЕК, У ОДНОСУ НА СВОЈУ ТЕЛЕСНУ ТЕЖИНУ, ИМА 170 ПУТА ВЕЊИ МОЗАК.

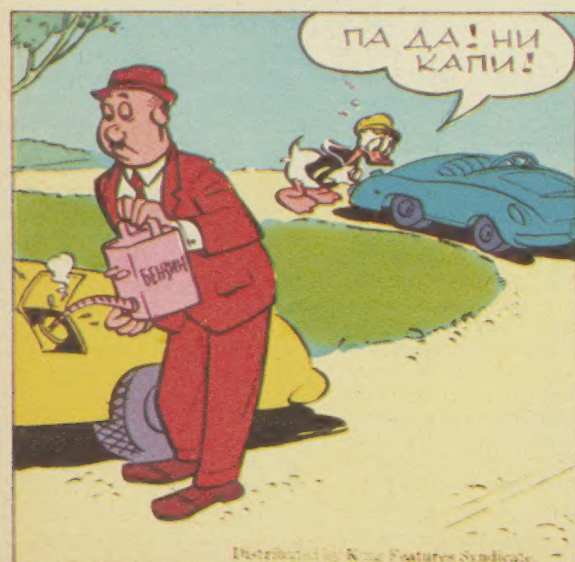
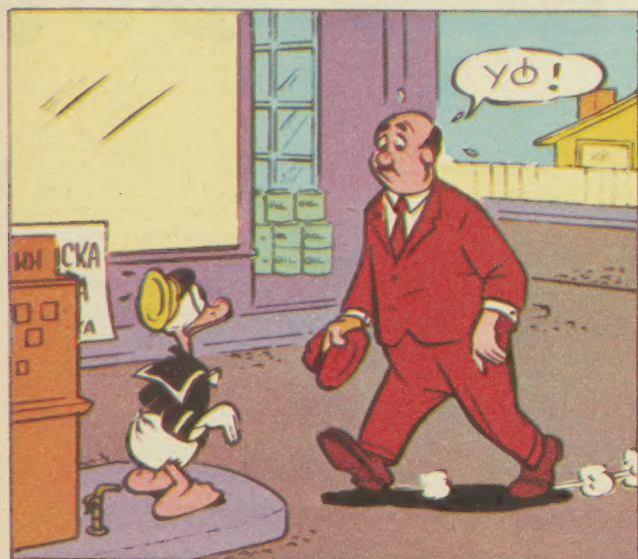
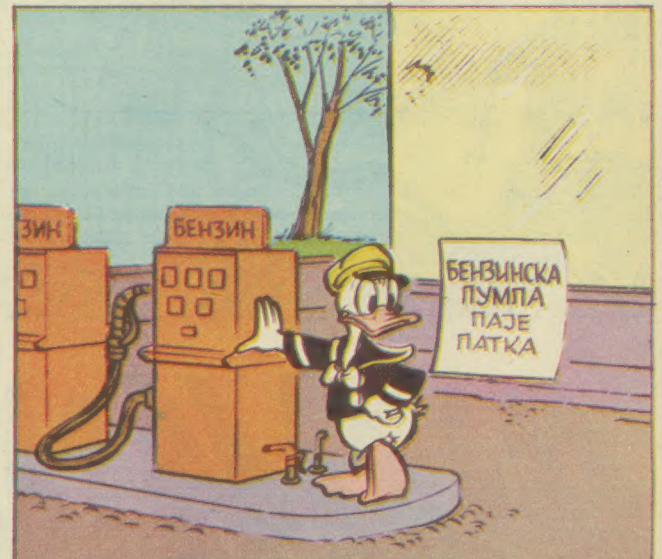
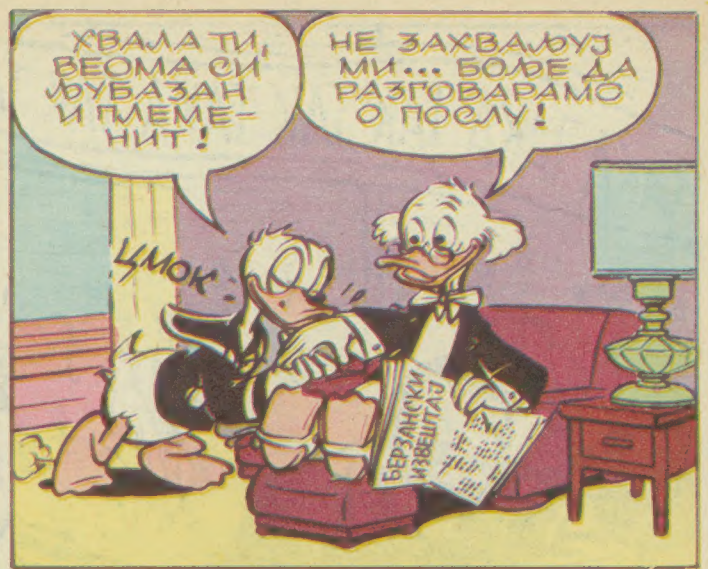
ЗЕЛЕНИ КИШОБРАЊ

НЕПТЕРИУМ, БИЉКА КОЈА РАСТЕ У АУСТРАЛИЈИ И АФРИЦИ, ИМА СПИРАЛНО УВИЈЕНЕ ЛИСТОВЕ КОЈИ РАДУ ПАРАЛЕЛНО СА СТАБЛИКОМ И ДАДУ ЈОЈ ИЗГЛЕД СКЛОПЛЕНОГ КИШОБРАЊА.

WALT
DISNEY

ПАЈА

ПАТАК

ШПИЈУНИ ИЗ ВА

Тад се у свету говори о америчкој шпијунској служби онда се обично мисли на америчку шпијунску организацију ЦИА (Централна обавештајна агенција). Далеко је, међутим, већа

друга америчка шпијунска агенција — НСА (Национална агенција безбедности). То је организација која има осматрачке станице у свим земљама света а нарочито у — васиони.

ГЕНЕРАЛ МАРШАЛ КАРТЕР, ДИРЕКТОР АМЕРИЧКЕ НАЦИОНАЛНЕ АГЕНЦИЈЕ БЕЗБЕДНОСТИ (НСА).

друге земље читају пошту америчке владе. Под другим земљама се подразумевају чак и оне које су савезнице Америке! (Мартин и Мичел, два службеника НСА који су побегли у Совјетски Савез 1963. године, испричали су да је агенција НСА прислушкивала и шифроване поруке италијанске владе).

Под „поштом“ се не подразумевају само званична писма него и сви телефонски, радио и телеграфски разговори од било каквог политичког или војног значаја у било ком крају света. Туђи разговори прислушкују се чак и кад се ради о на изглед безначајним стварима. Тако, на пример, једно одељење шпијунске агенције прислушкује све радиоговоре совјетских pilota

у лету. Проучава се не само садржај ових разговора, већ се региструју и акценти авијатичара, њихов начин говора и њихове узгредне примедбе које се односе на службена или војна лица. Повезујући милионе оваквих на изглед безначајних података, НСА настоји да добије што бољу слику о совјетској војној авијацији.

НАЈДУЖИ ХОДНИЦИ НА СВЕТУ

Седиште агенције је огромна зграда на три спрата у облику потковице скривена у шумама државе Мериленд. Окружена је троструком жичаном оградом а трећа је по величини зграда америчких државних установа, после Министарства рата (Пентагон) и Министарства иностраних послова. За њене ходнике тврди се да су најдужи на свету. У њеним подземним просторијама налазе се електронски апарати у вредности од неколико стотина милијарди динара.

Садашње седишту агенције ради око 14.000 људи, којима треба додати још три до четири хиљаде војних лица. Када је потребно да се реши какав веома тежак проблем, агенција се обраћа за сарадњу универзитетима или приватној индустрији. Многи најбољи амерички мате-

матички таленти раде за НСА.

Директор агенције је по правилу војно лице и једна је од најтајанственијих личности: не појављује се никад ни на каквој владиној свечаности. Садашњи директор је генерал Маршал Картер (био је заменик директора шпијунске агенције ЦИА). Његов задатак је пре свега да повезује рад НСА са радом других државних органа и организација и да наређује где треба прикупљати шпијунске податке. Његови помоћници и начелници одељења су високо специјализовани технички стручњаци, који су читав свој живот провели у тајанственом свету криптологије — науке о тајним знацима.

НСА има два главна задатка: да „чита пошту других земаља“ и да спречи да

ПРИСЛУШНЕ СТАНИЦЕ НА 5 КОНТИНЕНАТА

Трошкови свих ових шпијунских послова су огромни. Према изјави Дејвида Кана, једног од познатих стручњака из ове области, само у току 1966. године агенција је утрошила око милијарду долара (око 12,5 милијарди нових динара). У ову цифру урачунато је инсталирање и рад две хиљаде прислушних станица на свих пет континената и повремено лансирање — саваздухопловне базе Ванденберг у Калифорнији — шпијунских сателита типа „Самос“, који већ годинама сваког дана прелећу преко територије СССР и Кине, бележећи огромну количину података свих врста.

Инструменти сателита „Самос“ су у стању да хватају радио-разговоре на свим таласним дужинама, да нађу положај туђих радара и да пруже тачна обавештења о сигнаlima који се користе за даљинско управљање ракетама и сателитима.

Сателити „Самос“ снимају из ваздуха све што Америку интересује и снимке затим спуштају падобранима кад се сателити у току лета нађу над одређеним местима у САД. Вашингтон је то тово увек тако могао да шпијунира кинеске атомске експерименте.

Шпијунирање са сателита допуњује се осматрањем са бродова који непрекидно

СИОНЕ

плове уз саму границу територијалних вода других земаља и осматрањем из „авиона-шпијуна“ који лете изнад и дуж граница страних

земаља и понекад, тобоже случајно, прескоче границу за по неколико стотина километара.

★ «САМОС» ★ ПРОТИВ ★ «КОСМОСА»

Кад су јој шпијунирани земље обориле неколико авиона-шпијуна, НСА је знатно ограничила извиђачке летове над територијом СССР да би избегла нове непријатне међународне инциденте. С друге стране, и Совјетски Савез и Америка не протестују што их обе надлежу шпијунски сателити (као што Америка има „Самосе“, СССР има „Космосе“ који су још тежи). Трпе их зато што их је тешко оборити, а вероватно и зато што увиђају да међусобним шпијунирањем могу да прате војне припреме у другој земљи, па се тако бар смањује опасност од „рата изазваног грешком“ или од изненадног напада. Наравно, на обе стране се фабрикују лажни циљеви и лажна кретања да се противнички шпијунски сателити заваљају.

Многе радио-поруке које хватају прислушне станице НСА и готово сви докумен-

ти којих њени агенти успевају да се докопају шифро

ТО НИСУ МАРСОВСКИ АГЕНТИ У ЛЕТЕЋИМ ТАЊИРИМА ВЕЋ АМЕРИЧКИ И СОВЈЕТСКИ САТЕЛИТИ

вани су и према томе неразумљиви обичним људима. Савремена техника пружа многобројна средства да се сакрије право значење разговора.

Може се, на пример, исто временом преко једног радио-канала послати више порука које друга страна са тешкоћом може да „раздвоји“. Могу се „пригушавати“ гласови, мењати тон емисије.

Шифре се све чешће мењају. Дешифровање ових тајних порука обавља се уз помоћ нових математичких теорија. Шифранти НСА — око 200 врло извезбаних и високо плаћених службеника — сваког дана решавају нове „квизове“ и морају то брзо да раде, ако желе да њихов рад буде од практичне користи. Они немају вре-

мена да дешифрирају све поруке и стога морају да се ограничавају на оне које сматрају најзначајнијим. Вероватно да успевају да „прочитају“ око десет процената од укупног броја шифрованих порука. Понекад једино „откриће“ омогућује да се прати сва тајна дипломатска пошта неке владе, док она не примети да су њене шифре откривене и не промени их.

Совјетски Савез располаже криптографском организацијом (за шифровање и дешифровање) која ни у чему не заостаје за системом НСА и служи се „јединственим шифрама“. То значи да се за пренос једне значајне поруке употребљава шифра измишљена само за ту прилику.

★ СЛУЧАЈ ★ »МИЧЕЛ—МАРТИН«

Посебно одељење агенције НСА има задатак да саставља шифре којима се служе америчка дипломатска служба и оружане снаге. За састављање шифара користе се циновске електронске машине, које за кратко време могу да дају веома велики број комбинација.

Да би била што сигурнија у „непробојност“ својих шифара, НСА поверава неким од својих најбољих стручњака задатак да покушају да их дешифрирају. Чим у томе успеју, шифре се мењају. Упркос томе Совјетски Савез успева да дешифрира велики број америчких шифри властитим електронским машинама, а и директним „продором“ у саму агенцију НСА.

Руководиоци агенције НСА се вероватно још ни

дан-данас нису опоравили од „случаја Мичел-Мартин“.

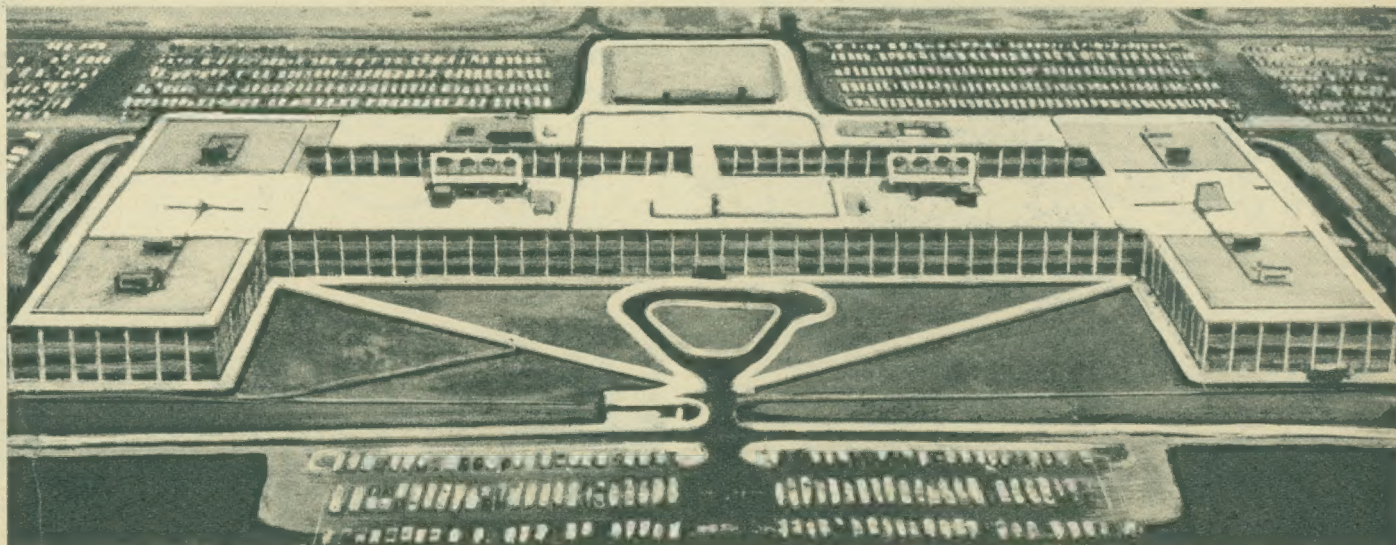
Бернон Мичел, млади шифрант, и Вилијем Мартин, сјајан математичар, ступили су у службу НСА 1958. године и захваљујући свом неоспорном таленту, убрзо доспели до прилично одговорних положаја. Један совјетски агент, који није никада откривен, успео је да им се приближи и да их придобије да му открију америчке шифре. То су чинили готово годину дана, све док Мичелу и Мартину није почело да гори под ногама и док нису побегли у Совјетски Савез, преко Мексико Ситија и Хаване.

★ ТРКА ★ СЕ НАСТАВЉА

Године 1962. наредник Џек Данлеп, који је радио у Одељењу за „специјалне операције“ НСА, месецима је извучио из специјалних сефова свог претпостављеног генерала Кловердејла веома поверљива документа, фотографисао их и затим предавао једном совјетском агенту. Кад је постао сумњив, подвргнут је посебној провери путем „апарата за утврђивање истине“ и под дејством серума открио је неколико мањих грехова који су побудили сумњу контраобавештајне службе. После неколико месеци, кад је најзад био сасвим откривен, Данлеп је одузео себи живот и тако понео са собом у гроб тајну свега што је открио совјетској служби безбедности. Службеници НСА били су принуђени да утроше хиљаде прековремених часова да би што брже заменили све шифре.

НСА стално проширује своју делатност. Пре три године је поред главне зграде изграђен нови објект од девет спратова у коме су смештени разни нови уређаји и апарати. Међу овима је и највећи електронски мозак на свету који је компанија „ИБМ“ израдила на основу специјалне поруџбине агенције. На другом крају света, у Совјетском Савезу гради се вероватно већ његов близанац, ако већ и није састављен!

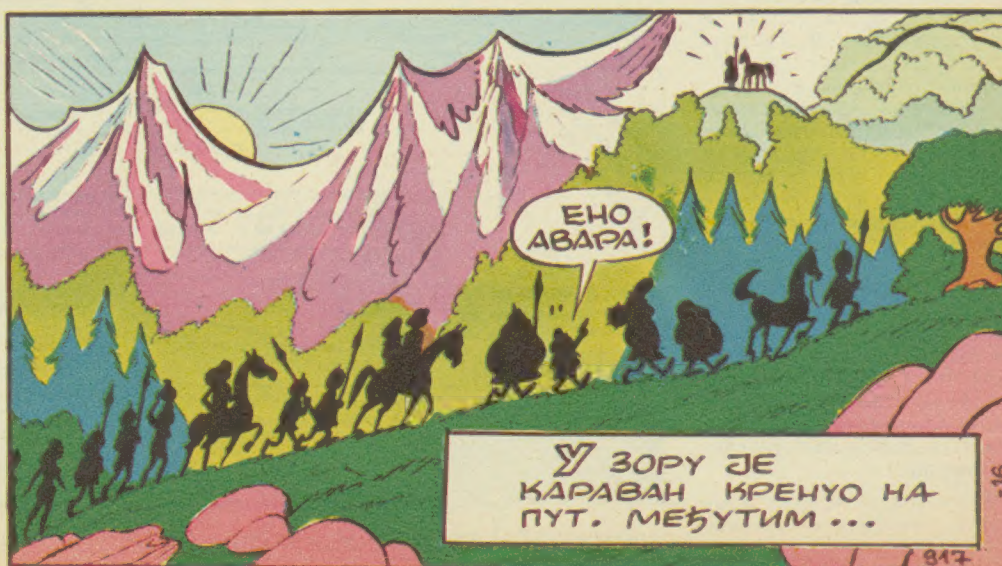
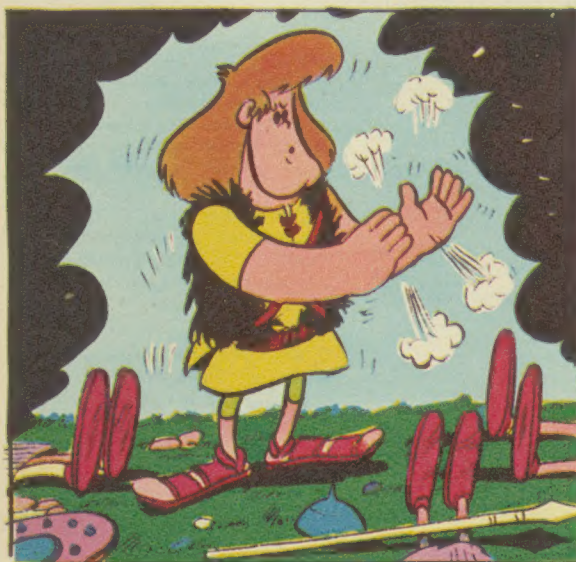
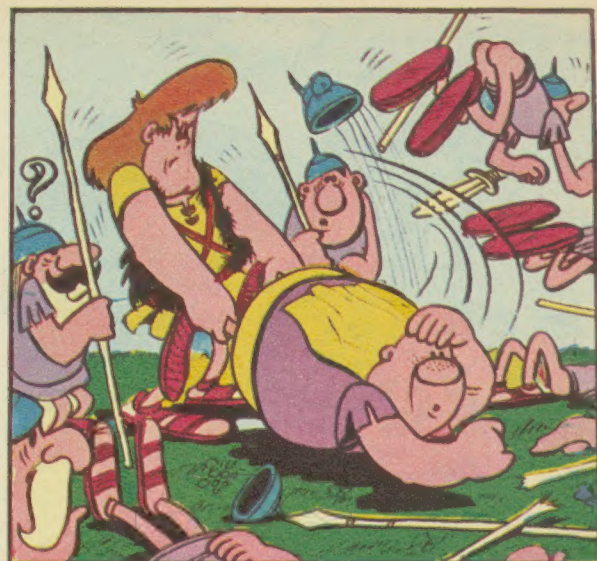
Д. Б.

ОГРОМНА ЗГРАДА НСА, ПРЕД КОЈОМ МОЖЕ ДА СЕ ПАРКИРА ОКО 6.000 АУТОМОБИЛА, У ДРЖАВИ МЕРИЛЕНД.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

БИТКА У ЦРНОЈ ШУМИ

КРОЗ КАРПАТЕ СУ У VI ВЕКУ МОГЛИ ДА ПРОЛАЗЕ САМО НАЈХРАБРИЈИ ЉУДИ, КАО ДИМА КАНТАКУЗЕН И СЛИЧНИ, ЈЕР СУ СКОРО ИЗ СВАКОГ ДРВЕТА ВРЕБАЛИ ОПАСНИ АВАРСКИ РАТНИЦИ...

У ЗОРУ ЈЕ КАРАВАН КРЕНУО НА ПУТ. МЕЂУТИМ...

КРЕМЕНКО И КАМЕНКО

КАКО ТО ДА СВАКОГ ПЕТКА НА ТЕЛЕВИЗИЈИ ФРЕД, БАРНИ, ВИЛМА И БЕТИ ГОВОРЕ НАШИМ ЈЕЗИКОМ А ЖИВЕ У ДАЛЕКОЈ АМЕРИЦИ?

Пажња! Пажња! Почиње „Пајтакијада“! — чује се глас у просторији за синхронизацију Радио-телевизије Загреб.

Модулација, фреквенција, интонација, херц, децибели... Све неке дугачке и

У кабини изолованој од звука седе глумци Боби Мароти, који је позајмио свој глас Фреду Кременку и Иво Рогуља, загребачки глумац, иначе Барни Каменко. Ту су и Зденка Трах, енергична Вилма, а Ђурђа Иве-

што су могли, приступа се послу. Поново се на платну пројектује исечац из филма, али сад се не чују гласови прaviх јунака с филма. Почела је синхронизација. Сада уместо америчких говоре глумци загребачке телевизије. Њихови гласови се снимају на магнетфонску траку. То је дужност Жељка Пајтака и његовог помоћника Вишње Нинчевић.

Режисер Бисерка Вучковић сада то поново слуша с траке и каже да ли је снимање успело, а оно је успело ако наши глумци говоре тачно у оном тренутку кад и амерички, и ако су своје улоге добро одглумили.

Важна је и »неутралка«

Када се заврши синхронизовање гласова, остали део посла на себе преузимају режисер Бисерка Вучковић и монтажер тона Блаженка Јенчик. Прво треба умонтирати снимљене гласове глумаца на оригиналну траку филма који ће бити приказан гледаоцима. Затим се уснимава, како се то каже стручним језиком, „неутралка“. „Неутралка“ је нова трака састављена од шума, разних звучних ефеката, музике и свега онога што ствара атмосферу филма.

Ево једног примера. На траци филма је сцена када Фред Кременко добија ударац тољагом по глави. На посебној траци је снимљен глас Бобија Маротија који каже „ух“, а на трећој тра-

ЂУРЂА ИВЕЗИЋ — БЕТИ КАМЕНКО

ци је снимак (то је „неутралка“) оног карактеристичног звука „туп“. Сад је послао Блаженка Јенчик да траку филма, магнетфонску траку с гласом Бобија Маротија и траку „неутралке“ пусти тачно на време да бисмо ми све то заједно видели на нашим екранима.

Просечно се за синхронизацију филма који траје свега пола часа утроши тридесет часова! Значи, екипа коју смо вам овде поброја-

-фу-фи-фам... да-ди-ди-ди... Вилма! Вилма!

ВИЛМА: Фреде, рано си се вратио.

ФРЕД: Јап, хтео сам да те ухватим пре него што почнеш да куваш. Причекај наћеш видети шта сам донео за вечеру.

ВИЛМА: Фреде, ако мислиш да ћу тако касно правити пуњеног фазана...

ФРЕД: Није фазан и ја ћу сам кувати.

ВИЛМА: Шта си купио?

БОБИ МАРОТИ — КРЕМЕНКО

чудне речи за обичног посматрача.

За столом чудног изгледа с много дугмади и неких тајанствених справа седи Жељко Пајтак, сниматељ тона. Његове руке су на десној страни стола, остатак тела је негде на левој. Рукама, очима, целим лицем показује нешто глумцима и режисеру. Постаје нам јасније због чега се све то зове „Пајтакијада“.

Присутствујемо синхронизацији серијског телевизијског филма „Кременко“, о добричичи Фреду Кременку и његовом пријатељу Барнију Каменку, већ драгим гостима наших кућа петком увече.

Глас на позајмицу

Али, шта је то синхронизација?

Приметили сте да Фред, Барни, и њихове супруге Вилма и Бети говоре нашим језиком иако живе у далекој Америци. Како то? Па, једноставно. Неко им је позајмио глас, неко уместо њих говори нашим језиком. Ето, то је укратко синхронизација.

Како се синхронизује један телевизијски филм?

зић је нежна и попустљива Бети.

На пројекционом платну се непрекидно понавља један те исти исечац из филма. Врти се по тридесет и више пута. Режисер Бисерка Вучковић и сви глумци пажљиво гледају ликове уместо којих треба да говоре, да их синхронизују. Хватају им покрете, мимику, покушавају да се саживе с ликом коме ће ускоро позајмити свој глас. Пажљиво прате како говоре да би им што боље прилагодили своје гласове. Пошто су „похватили“ све

ЗДЕНКА ТРАХ — ВИЛМА КРЕМЕНКО

ИВО РОГУЉА — БАРНИ КАМЕНКО

ли, утроши један час труда и рада да бисмо ми уживали један минут гледајући телевизијски филм.

Ово је први пут да југословенски гледаоци гледају потпуно синхронизован филм. Многи ће упитати зашто уопште синхронизовати овакве филмове кад то захтева толико труда и напора.

Миљон Михаљевић, уредник филмског програма телевизије Загреб објашњава:

Шницла од диносауруса

— Ево погледајте како ће изгледати један исечац из II. епизоде филма о Кременку, како ће га видети гледаоци телевизије.

ФРЕД: Дам-ди-бу-бу-би... Би-би-би-бум-би... Фа-фа-

ФРЕД: Неколико диносаурусових одрезака, њујорских одрезака, два прста дебело, ха?

Ето, то ће чути и видети гледаоци телевизије — прича Миљон Михаљевић. Међутим, да се филм не синхронизује већ само преводи, или како се то каже „титлује“, онда би гледаоци могли испод слика да прочитају само ово:

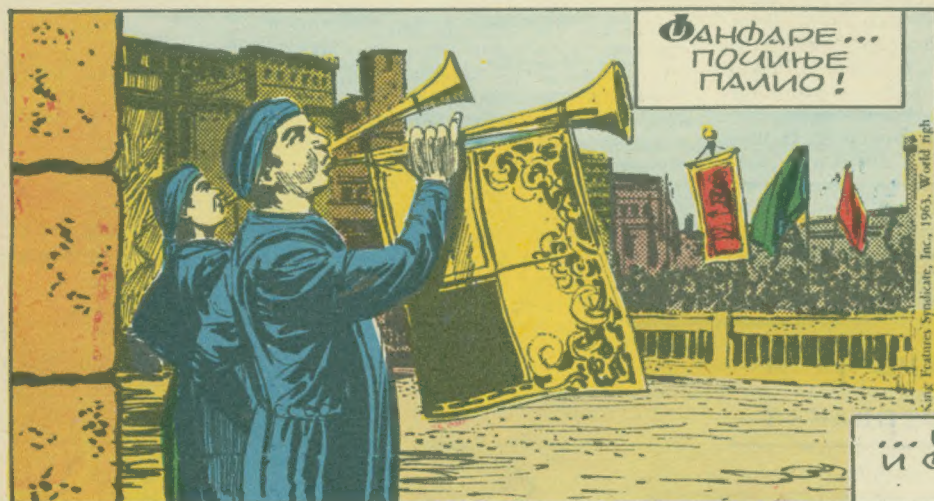
— ФРЕДЕ, РАНО СИ СЕ ВРАТИО

— ВИДИ ШТО САМ...

... ДОНЕО ЗА ВЕЧЕРУ

— ШТА СИ КУПИО? — НЕКОЛИКО ДИНОСАУРОВИХ ОДРЕЗАКА.

Разлика је, очигледно, велика. Кад је филм синхронизован, атмосфера је потпунија, утисак другачији, па и уживање публике веће. А то је најважније.

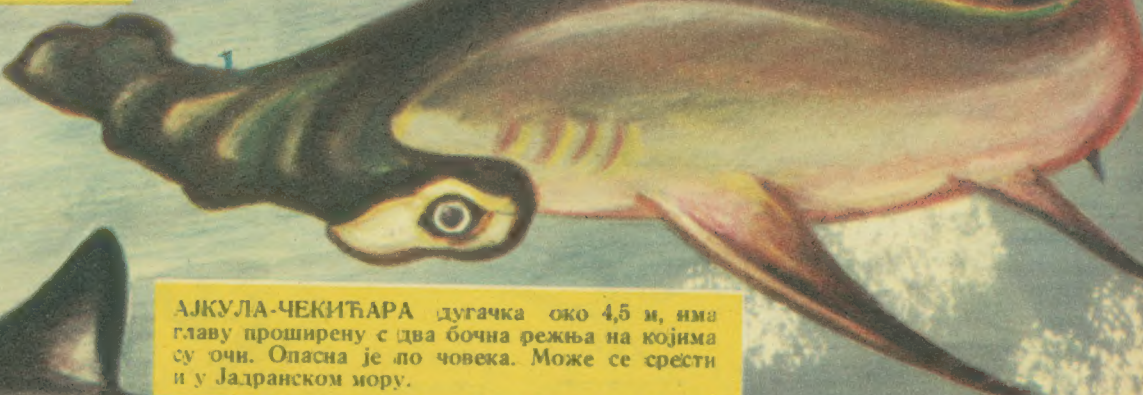
АЈКУЛЕ

АЈКУЛА-КИТ или китопсина највећа је међу ајкулама: може да буде дугачка и до двадесет метара и тежа осамнаест тона. И поред своје величине потпуно је безбедна по човека јер се углавном храни сићушним становницима мора, планктоном на пример. Живи у топлим водама Тихог и Атлантског океана.

И поред свог страшног имена АЈКУЛА-ЛЕОПАРД спада међу најмање (око 1,2 метра), храни се ситним рибама и потпуно је безбедна. Живи у топлим морима.

АЈКУЛА-ЧЕКИЋАРА дугачка око 4,5 м, има главу проширену с два бочна режња на којима су очи. Опасна је по човека. Може се сresti и у Јадранском мору.

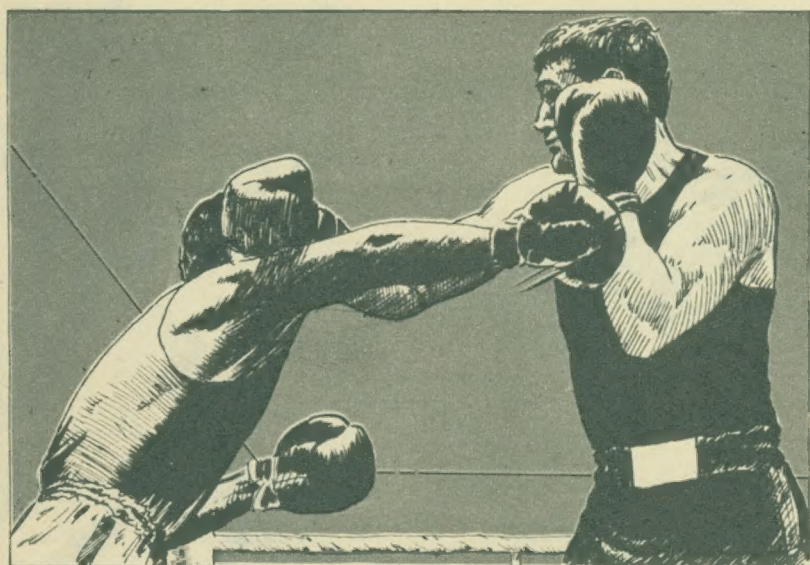
АЈКУЛА-ТИГАР дугачка 5 и више м, прави је морски разбојник, — људождер. Живи у водама тропског и умереног појаса. Увек је у покрету, у потрази за пленом.

ПРИЧА О ШАМПИОНУ

МАТЕ ПАРЛОВ

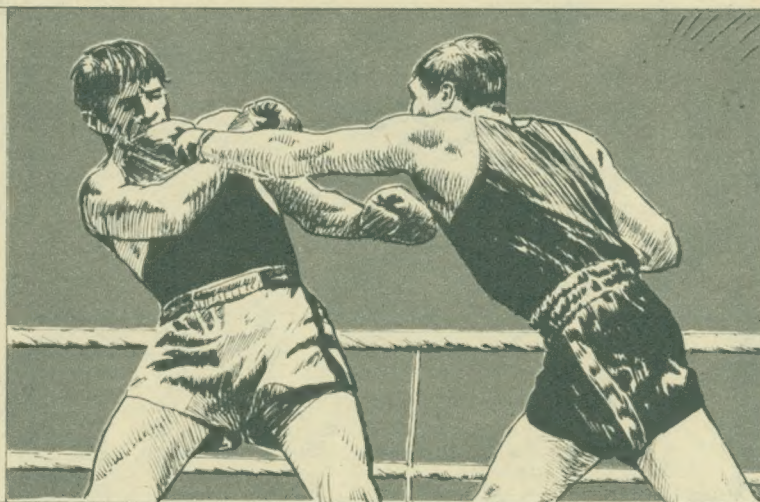

МАТЕ ПАРЛОВ ЈЕ ДАНАС НАЈБОЉИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ БОКСЕР. РОДИО СЕ 16. НОВЕМБРА 1948. У СПЛИТУ, А БОКСОМ ЈЕ ПОЧЕО ДА СЕ БАВИ 1964. У ПУЛИ. ТРЕНЕР МУ ЈЕ АЛДО БУРШИК, КОЈИ ГА НА СВИМ ТАКМИЧЕЊИМА ПРАТИ У СТОПУ. ПРВИ ВЕЉИ УСПЕХ ПОСТИГАО ЈЕ 1966. НА ТУРНИРУ ОЛИМПИЈСКИХ НАДА ГДЕ ЈЕ ОСВОЈИО ПРВО МЕСТО. ОД ТАДА, ЊЕГОВУ РУКУ СУДИЈЕ ДИЖУ ГОТОВО ПОСЛЕ СВАКОГ МЕЧА...

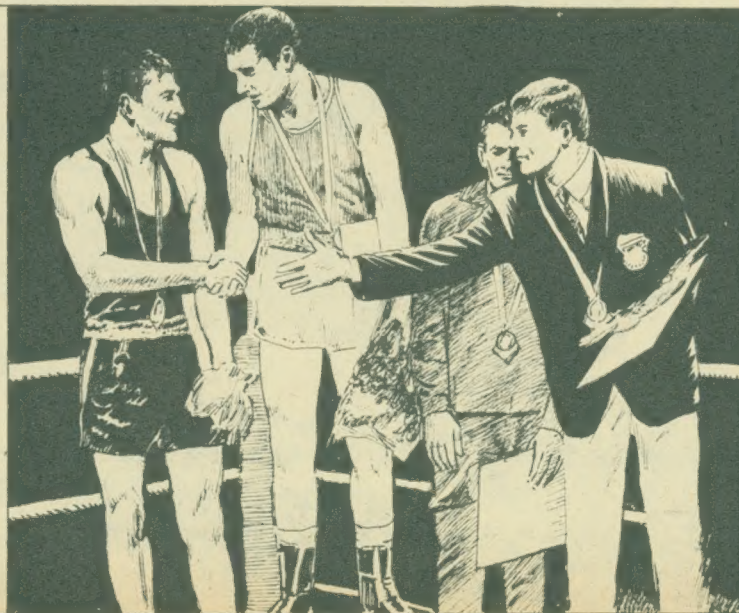

ПАРЛОВ ЈЕ УСАВРШИО ДЕСНИ ДИРЕКТ-УДАРЦА, КОЈИМ ПОГАЂА ПРОТИВНИКА У ЛИЦЕ И ТАКО СКУПЉА ПОЕНЕ.

У ДРУГОМ ДЕЛУ БОРБЕ ПАРЛОВ ПОЧИЊЕ ДА СЕ СЛУЖИ ЛЕВИЦОМ КОЈА МУ ЈЕ ЈОШ ЈАЧА. ОБИЧНО СВИ БОКСЕРИ ПАДАЈУ А ДА НИСУ НИ ДОТАКЛИ ПАРЛОВА...

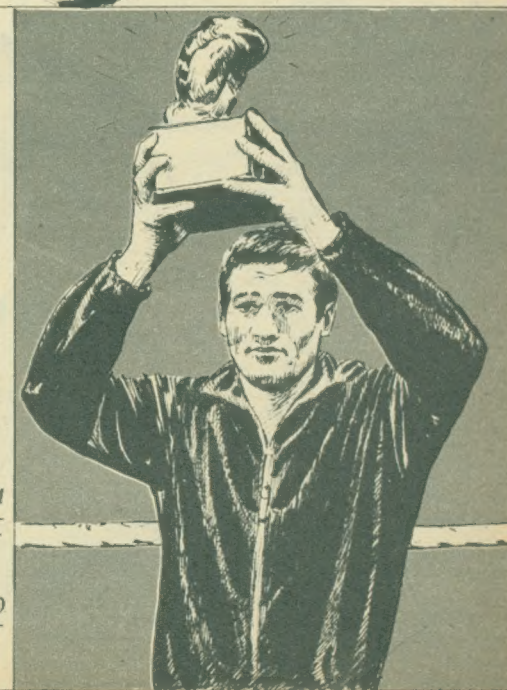
НАЈВЕЉИ УСПЕХ - СРЕБРНА МЕДАЉА НА ПРВЕНСТВУ ЕВРОПЕ ЈУНА ОВЕ ГОДИНЕ У БУКУРЕШТУ. ИЗГУБИО ЈЕ САМО ЈЕДАН МЕЧ, ОД РУСА ТАРАСЕНКА, И ЗАУЗЕО ДРУГО МЕСТО...

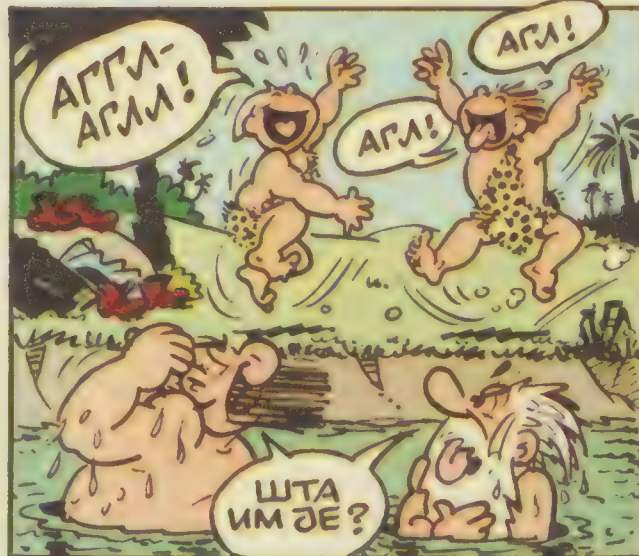
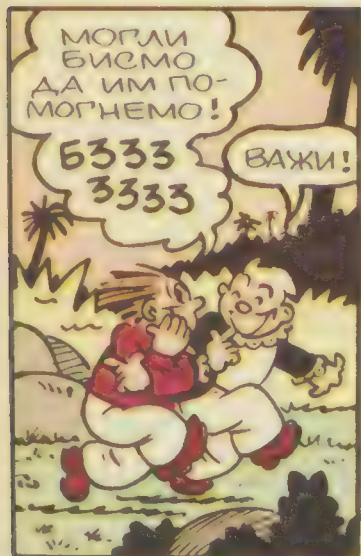

У ОБИЧАЈЕНА СЛИКА КАД МАТЕ БОКСУЈЕ: ЊЕГОВ ПАРТНЕР ЈЕ НА ПОДУ. У ЗЕМЉИ ДАНАС НЕМА РАВНОПРАВНОГ ПРОТИВНИКА. УПОРНО ТРЕНИРА, ДИСЦИПЛИНОВАН ЈЕ... ПОХАЂА ШКОЛУ ЗА ТУРИЗАМ.

НИЈЕ МУ ИЗМАКАО НИ НАЈВЕЉИ ТРОФЕЈ - "ЗЛАТНА РУКАВИЦА". ОСВОЈИО ЈУ ЈЕ 1967. НОКАУТИРАВШИ КАХРИМАНА У ПРВОЈ РУНДИ. ДЕЧАК, КОЈИ ЈЕ ШАЛЕ РАДИ ПРЕ ПЕТ ГОДИНА СТАО НА РИНГ, ПОСТАО ЈЕ НАШ НАЈБОЉИ БОКСЕР...

ТУГА ЦРНАГ ДВА

— КАД ОДЕМ У ВЕЧНА ЛОВИШТА, МЕНИ ЋЕ БИТИ ДОБРО
— РЕКАО ЈЕ ВЕЛИКИ ИНДИЈАНСКИ ПОГЛАВИЦА — АЛИ ШТА
ЋЕ ТАДА БИТИ С МОЈИМ НАРОДОМ? КО ЋЕ ДА МУ ПОМОГНЕ?

У зиму 1821. године небом Вајоминга прошла је ужарена комета. Личила је на запаљену лопту и Индијанци из племена Огалала Сијукса угледали су је на дан рођења једног дечака. Црвени ратници били су уверени да је то неко знамење и дечаку су дали име Црвени Облак.

Многи амерички историчари сматрају да је Црвени Облак највећи Индијанац модерног доба, достојан да стане раме уз раме с најчувенијим херојима америчког континента. Неоспорно је, међутим, да је предводио хиљаде ратника и да је био одличан стратег.

ПОКОЉ У ДАКОТИ

Црвени Облак се дивно цивилизацији белих људи, а ипак се против њих немилоsrдно борио. Могао је, захваљујући утицају који је уживао међу свим Индијанцима, да организује савез индијанских племена, а ипак је дозволио да их Американци униште једно по једно. Када му се, после погибије Бика Који Седи, указала прилика да стане на чело свих Индијанаца који су и даље били спремни да пруже оружани отпор, он се повукао. Схватно је да је напредак технике и цивилизације незадржив али, када је требало спречити грађење железничке пруге, Црвени

Облак није оклевао. Био је то човек пун противречности, разапет између сазнања, дужности и праисконске љубави према родној земљи и сенима предака.

Црвени Облак био је у почетку мирољубив и с великим поштовањем је прихватио бледолике. Америчког геолога који је боравио међу Сијуксима сматрао је за пријатеља и својим саплеменницима га представио као брата Велику Кост. На сличан пријем наишао је и научник Вилијам Блекмор који је код Црвеног Облака провео читаву годину.

Велики поглавица није ископао ратну секиру ни после страшног покоља који је у Јужној Дакоти извршио генерал В. С. Харни. У Форт Ларамију неки Индијанци из племена Пламених украли су белцима краву, убили је и појели. Била је то освета због неких неиспуњених обећања. Командант тврђаве одмах је наредио да се кривци ухапсе и запретио је суровим казнама. Тада је избила побуна. Бели војници су отворили ватру, Индијанци су почели да се бране и тако убили двадесетак бледоликих. Одмазда је брзо стигла. Генерал Харни на челу 1200 људи отишао је у индијански логор с белом заставом која је значила да жели да преговара. Индијанска стража га је пропустила али уместо преговора праснуле су пушке. Тако је на превару погинуло 136 Индијанаца.

ПОЧЕО ЈЕ РАТ

Црвени Облак је сачувао свој мир и када му је стигла вест о кланици у Санд Крику где су белци поубијали ратнике, масакрирали децу ударцима камења по глави и гађали индијанске жене ножевима.

Док се Црвени Облак опрљавао од ране задобијене у сукобу с племеном Гавранова, поглавице северних племена међу којима и Пега ви Реп и Младић Забринут За Своје Коње (јер је приликом једног напада бринуо само како ће да спасе коње) потписали су без његовог знања с Американцима Харни-Санборнски уговор који је Јенкима дозвољавао изградњу железничке пруге кроз земљу индијанских ловишта. Али, Црвени Облак није хтео да поштује тај споразум и чим је оздравио наговорио је и остале поглавице да га прекрше.

Пуковник Хенри Б. Керингтон сазвао је у Форт Ларамију саветовање на које је позвао и Црвеног Облака али је тешко погрешно што се појавио окружен мноштвом војника. Када га је угледао, Црвени Облак је само рекао: „Ми смо дошли да преговарамо о миру, али бледолики нема мирољубиве намере. Бледолики је овде да би нам отео земљу наших очева. За то нису потребне речи!“ Окренуо се и напустио скуп. Тако је почео рат.

Да би заштитио железничку

пругу од индијанских напада, пуковник Керингтон је сматрао да је неопходно подићи утврђења. Прво је направљено између два рукавца Потока Борова и названо је Фил Керни, у близини планине Велики рог. Док су војници завршавали утврђење, наишао је Црвени Облак. Два војника остала су на месту мртва, било је доста рањених, а Индијанци су одвели и све коње. Истога дана, 13. јула 1866, Црвени Облак је напао један конвој и убио још 6 белаца.

ДОНЕЋУ СНАП

Пуковник Керингтон хитно је затражио појачање али већ ништа није могло да заустави Црвеног Облака. Од 1. августа до краја новембра његови ратници убили су 154 америчка војника и опљачкали неколико конвоја. Шестог децембра 1866. године напали су и десетковасти истрену чету капетана Вилијама Фетермана. Капетан Фетерман се спасао али је дао реч да ће се осветити. Он је, уосталом, мислио да то није тешко извести и да сваки бели официр вреди бар колико десетак прљавих црвенокожаца.

Прилика за освету указала му се већ 21. децембра ка да су уходе јавиле како се Индијанци спремају да нападну један конвој. Капетан је отишао пуковнику Керингтону с молбом да му додели 80 људи а он ће већ прокрстити читавом земљом Сијук-

ПОГЛАВИЦА ЦРВЕНИ ОБЛАК (ДРУГИ СЛЕВА) СА СВОЈИМ САВЕТНИЦИМА У ФОРТ ЛАРАМИЈУ.

ИНДИЈАНСКИ ХЕРОЈИ

ЛАКА

са. Пуковник, који је добро познавао Индијанце, одговорио је да ће му војнике дати али само да би заштитио конвој. „Ако Индијанци случајно почну да беже, никако их не следите“, гласила је изричита пуковникова наредба. Фетерман је пристао и обећао да ће свакако довести скали Црвеног Облака.

Индијанци као да су наслутили слабост својих противника: чим су их угледали, направили су се као да беже а Фетерман, упркос наређењу, за њима, добацујући им погрдне речи. Када су их увукли довољно дубоко, Сијукси су одједном направили обруч који се све више стезао. Као да су хиљаде Индијанаца изникле из земље! Ниједан белац није успео да извуче живу главу.

ДОБРОВОЉАЦ ЗА ЛАРАМИ

Чим је вест о покољу дошла до Форт Кернија, у тврђави је завладала паника. Пуковник Карингтон се уплашио да их Црвени Облак са својих 200 ратника не нападне и све поубија. Време је ишло Индијанцима наруку, падао је снег и жива на термометру показивала 30 степени испод нуле. Керингтон је позвао своје људе и рекао им:

— Морамо да ступимо у везу са Форт Ларамием! Неко треба да се пробije кроз индијанске редове и оде по појачање и намирнице. Да ли има добровољаца?

На те речи јавио се ловац Џон Филипс, звани Португалац, који је само понекад долазио у тврђаву:

— И ја волим живот, али ми се чини да нико сем мене не може то да изведе! Само ми дајте доброг коња.

Португалац је две ноћи и један дан провео на путу и 24. децембра стигао у Хорс

Шу одакле је послао телеграм у Форт Ларами. Када се одморио, пало му је на памет да телеграм можда неће стићи у тврђаву због рђавог времена, поново је узјахао коња и наставио даље. И заиста, стигао је пре телеграма.

Али, када је дошло појачање, Индијанци су већ били ишчезли.

НА ЧЕЛУ 4.000 ИНДИЈАНАЦА

Црвени Облак се поново појавио тек следећег лета. Он, наравно, није знао да је у Форт Керни стигло ново оружје, брзометне пушке спрингфилд-ален и митраље за марке хочкис. Првог августа Сијукси су напали чету капетана Џемса Пауела који је с 30 људи пошао по дрва. Пауел их је пустио да се приближе а онда је отворио ватру из кола која су била делимично оклопљена и пружала добру заштиту. Индијанци су падали као по кошени али нису напуштали бојно поље. Тек када су дошли до самих кола, били су принуђени да се повуку. Црвени Облак је одлучио да примени тактику изнуравања непријатеља, уверен да војници неће моћи да издрже. Тако су Индијанци пуцали из својих заклона и да су мало дуже истрајали, изишли би из сукоба као победници. Али, и њима је понестало снаге и напустили су упориште пре времена.

Истог дана Индијанци су извели још један напад и то на коњима и опет били заустављени. Из Форт Кернија је у међувремену стигло појачање са мајором Џоном Смитом на челу. Црвени Облак изгубио је више од половине својих људи. Смит

је рањеницима поклатио живот а мртви су сахрањени у заједничку раку.

Пораз је још више разбеснео Црвеног Облака. Ниједан конвој није више могао да прође а да га Сијукси не нападну. Бледолике који би им пали шака ударали су на најгоре муке. Америчка влада хтела је томе да учини крај али је Црвени Облак скупио војску од преко 4000 Индијанаца и сматрало се да је непобедив.

СМРТ У РЕЗЕРВАТУ

Преговори о миру вођени су августа 1868. године у Форт Ларамиију. Америчка влада пристала је да Форт Керни уступи Индијанцима а да Севернопацифичку железничку пругу гради јужно од индијанских ловишта. Сијукси су се са своје стране обавезали да ту градњу не ометају.

Чим су се Американци повукли, Форт Керни је спаљен до темеља. Само Црвени Облак није присуствовао великом индијанском слављу. Он је био свестан да је њихова победа привремена и да ће се Американци вратити чим постану јачи. А онда је за Индијанце све свршено. Због тога је одлучио да својевољно оде у резерват и Американци су га с осталим Сијуксима сместили у Вајт Клеј.

Али, миран живот није дуго трајао. У року од 4 године Сијукси су били раздвојени и смештени по разним резерватима. Маја 1874. у једном од најгорих резервата у држави Мисури умало што није дошло до побуне. Поглавица Пегави Реп рекао је:

— Сви људи из Вашингтона су лажови! Ако нас за 10 дана не врате у Вајт Клеј, уништићемо цео резерват!

И Вашингтон је морао да им учини по вољи.

Када је убијен Бик Који Седи, Индијанци су из резервата уграбили Црвеног Облака не би ли га наговорили да организује одмазду. Црвени Облак, међутим, није пристао и преко ноћи је побегао натраг у резерват. Американци су мислили да он игра двоструку игру, а кад су се уверили да је страшни поглавица заувек поражен преместили су га у један од најгорих резервата где је и умро 1909. године. Последње године живота провео је у потпуном мраку, ослепевши од трахоме.

Америчком научнику Мур хеду који га је посетио првих година XX века Црвени Облак је рекао:

— Некада је ова земља припадала мени. Осам дана путовања на коњу нису били довољни да се читава обиђе. А сада сам обичан просјак. Сваке зиме све више кашљем и ускоро ме очекују вечна ловишта. Мени ће тада бити добро али сам тужан кад помислим на свој народ. Ко ће да му помогне кад мене више не буде!

Б. Д.

ВАШАР

СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

СУДБИНА ИЗ ШАПЕ. — Енглеz Пет Бен годинама се већ издржава гатањем: прориче људима будућност из длана. У последње време, међутим, послао је почео да јењава и Бен се забринуо за своју будућност. И тада је дошао на срећну мисао: објавио је да може да људима прорекне будућност из — шапа њихових паса. Тиме је осигурао своју будућност: клијената има више него икад.

АЈКУЛЕ И БИТЛСИ. — Група аустралијских научника открила је да ајкуле не могу да поднесу бит-музику а да просто обожавају Баха и његове савременике. Ако то њихово откриће потврде опити који се врше на многим местима аустралијске обале, већ у идућој сезони на плажама ће бити постављени јаки гласноговорници преко којих ће стално преносити музику урлатора.

МАЈМУНИ У ДЕЧЈОЈ БОЛНИЦИ. — Стационар за новорођенчад једне дечје болнице у Минхену добио је недавно два необична мала пацијента: у боксовима леже два органтугана-близанца која су на свет дошла недо-вољно развијена. Шеф клинике преузео је бригу о мајмунима. Њихов долазак на свет представља малу сензацију јер су они први близанци рођени у једном европском зоолошком врту.

КОЊ У СИВОМ ФЛАНЕЛСКОМ ОДЕЛУ

"ГАЗДА" ЈЕ ОТИШАО А ЊЕГОВЕ РЕЧИ:
"АКО НЕ ПОБЕДИ, ОНДА..." ДУГО СУ ЈОШ ЗВО-
НИЛЕ У БОЛТОНОВИМ УШИМА...

СЛЕДЕКИ ЈАХАИ,
БРОЈ 189, ХЕЛЕНА
БОЛТОН НА
АСПЕРСЕ-
ЛУ...

МОЛИМ ТЕ,
АСПИ, ПОТРУДИ
СЕ! **МОРАМО**
ДА ДОБИЈЕМО
МЕДАЉУ!

СУТРАДАН...

ЈОШ ЈЕДНУ МЕДАЉУ,
ЗЛАТО, И ОНДА ИДЕМО У
ВАШИНГТОН! МОРАМО
УСПЕТИ!

ОБАКАКО,
ТАТА!

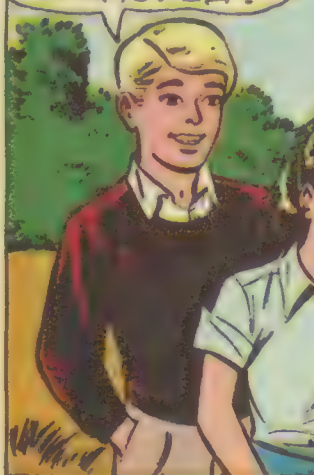
ХЕЛЕНИН МАЛИ ПРИЈАТЕЉ
ДОШАО ЈЕ КАО И ОВАКОГ ДАНА...

ОПУСТИ СЕ МАЛО,
ХЕЛЕН! УВЕК СИ
НЕШТО ЗАБРИ-
НУТА!

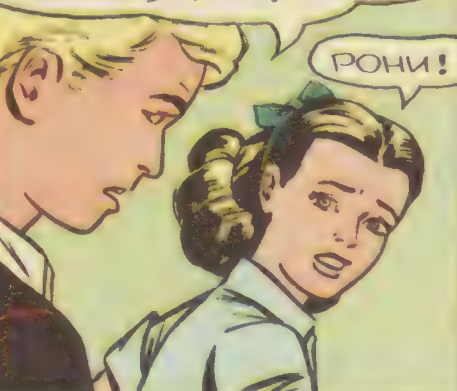
НИСАМ!

ДА ОДЕМО НА
СЛАДОЛЕД?

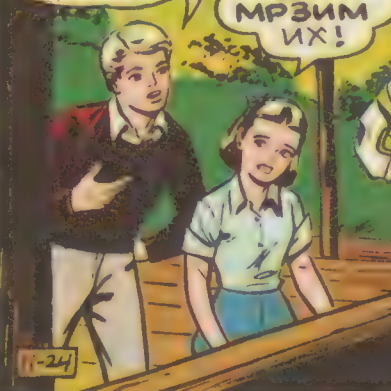
МОРАМ
ДА
ВЕЖ-
БАМ!

КОЊИ, КОЊИ, КОЊИ...
МОЖДА БИ ИМАЛА ВИ-
ШЕ ВРЕМЕНА ЗА МЕНЕ
КАД БИ НОСИО СЕДЛО
НА ЛЕБИМА И...

РОНИ!

ПОСТОЈИ ЛИ ЗА
ТЕБЕ ЈОШ НЕШТО
ИЗУЗЕВ КОЊСКИХ
ТАКМИЦЕ-
ЊА?

ЈА...
МРЗИМ
ИХ!

ШТА?

МРЗИМ! У
ПОЧЕТКУ
САМ УЖИ-
ВАЛА, АЛИ
САДА ЈЕ
ТО СА-
МО...

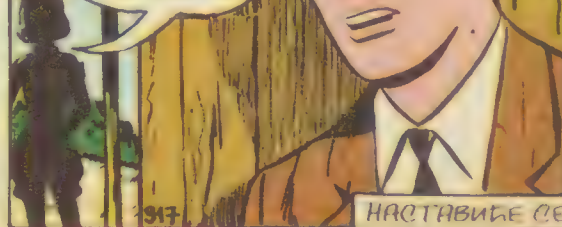
ВРАТИВШИ СЕ НЕШТО РА-
НИЈЕ, ФРЕД ЈЕ ЗАСТАО
ЧУВШИ ХЕЛЕНИН ГЛАС...

ПА ЗАШТО
ОНДА
УЧЕСТВУ-
ЈЕШ У
ТРКАМА?

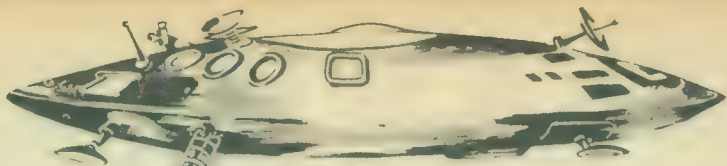
ПА...
ЗБОГ
ТАТЕ!

АКО НЕ
ОСВОДИМ
ЈОШ ЈЕДНУ
МЕДАЉУ И
НЕ КВАЛИ-
ФИКУЈЕМ СЕ
ЗА ВАШИНГ-
ТОН... ТАТА ЋЕ
ИЗРУБИТИ
ПОСАО!

НАСТАВИТЕ СЕ

ОПАСНОСТ ИЗ ЛЕТЕЋЕГ ТАЊИРА

Морис Мас, четрдесет једногодишњи земљорадник из Валенсола, села у области Ниских Алпа у Француској, устао је 1. јула 1965. године не веома рано. Полако, да не пробуди жену, изишао је из куће и, као и обично, упутно се на своју њиву удаљену око 2 километра где је гајио лаванду.

„Била је зора, причао је касније Морис у полицијској станици, и црвено небо обећавало је леп дан. Запалио сам цигарету и задовољно гледао своју лаванду која је одлично напредовала. Чим сам попушио, бацио сам се на посао. Тада сам чуо снажан фијук. Помислио сам да је неки хеликоптер који ниско лети и окренуо се с мотиком у ру-

ци да дам пилоту знак да се спусти на неко друго место а не на моју њиву.

Хиџноџисан?

Имао сам шта и да видим! Уместо хеликоптера угледао сам на својој њиви праву правцату свемирску стелицу! Имала је облик лопте за рагби а величину средњег аутомобила. Није лежала на земљи читавом површином већ на фосфоресцентном стубу који се налазио у центру. Са стране се ослањала на некакве металне подупираче тако да ме је подсећала на великог паука. Испред летелице стајало је чудно биће велике главе у облику бундеве. Ни-

је било више од осмогодишњег детета али се видело да је много старије. Створење је било одевено у униформу сличну оној какву носе амерички космонаути, док су му руке и глава биле слободни.

Кад ме је видело, свемирско биће се повукло у брод кроз покретна врата и ја сам унутра угледао још једно такво створење. Чим су се врата затворила, брод је узлетео и за тили час нестао с вида.

О овом догађају писали су пре 4 године сви светски листови. Убрзо затим Морис се разболео и сви покушаји лекара да га излече остали су узалудни. Некадашњи вредни земљорадник стално је поспан а с времена на време добија нападе пара-

лизе читавог тела који, на срећу, трају свега неколико минута. Он тада лежи исколачених очију, пепељастосиве боје лица, и не може ни да се покрене ни да било шта каже. Наравно, о чудном болеснику воде рачуна најпознатији француски лекари али нико није у стању да установи каква је то болест и шта јој је узрок. Лекари свакако не могу да прихвате тезу да су Мориса Маса хипнотисала непозната бића из свемира!

И морнар је бугео!

Али, постоји још једна чудна појединост о којој се у последње време све више говори у француској штампи: земља на којој је, тако бар тврди Морис, стајала летелица постала је тврда као бетон и на њој за последње 4 године, и поред свих напора, није никла ни једна једина травка!

Морис је још рекао лекарима како га је свемирско биће, пре него што је ушло у летећи тањир, погледало и како он после тога није неколико минута могао да направи ни најмањи покрет. У почетку је мислио да је то од страха, али се уверио да се ради о нечем другом јер су се напади парализе стално понављали.

Лекари и психолози подвргли су Мориса Моса разним тестовима и психоанализама, испитали га од главе до пете и установили да је савршено нормалан. Можда само мало, кажу лекари у шали, алергичан на Марсовце!

Наравно, већина људи сматра да је Морис читаву причу о свемирским гостима измислио али...

Истог јутра морнар Роже Котола који је у барци „Анамарија“ ловио рибу код места Пор Сен Луи ди Рон видео је јаку зелену светлост како прелази преко неба. Он је убеђен да је то била иста летелица коју је касније изблиза видео Морис!

Свџрах у ноћу

Срећом, нису се све особе које тврде да су виделе летеће тањире разболеле од чудноватих болести.

Тако су 14. априла 1957. године две француске домаћице, госпођа Гарсен и госпођа Рамин, док су разговарале о свему и свачему, угледале како се, на 10 метара од места на коме су стајале, вртоглавом брзином

спушта свемирски брод у облику чигре. Чим је дотакла тло, летелица се мало подигла, осветлила околину снопом разнобојних снажних зракова и уз јак метални звук одлетела. На месту где се налазила, међутим, остала је велика правилна рупа кружног облика.

Изгледа да су се летећи тањир окомили баш на јужну Француску! Први човек који тврди да их је видео у Француској је цариник из Марсеја по имену Габриел Гашинар. У ноћ измeђу 26. и 27. октобра 1952. године око 2 часа и 30 минута, Габриел, који је био дежуран, изишао је из канцеларије да попуши цигарету на свежем ваздуху и мало протегне ноге. Одједном, угледао је летећи предмет јајастог облика како се спушта у бришућем лету и зауставља на неколико метара од њега.

„Летелица је зрачила тако снажну плаву светлост да су ми очи одмах засузиле. Имао сам пушку али се од страха нисам сетно да је употребим. Осим несносне светлости, из летелице се чула страшна бука, нарочито док је узлетала. Уплашио сам се као никада у животу!“

Да ли џосџоје?

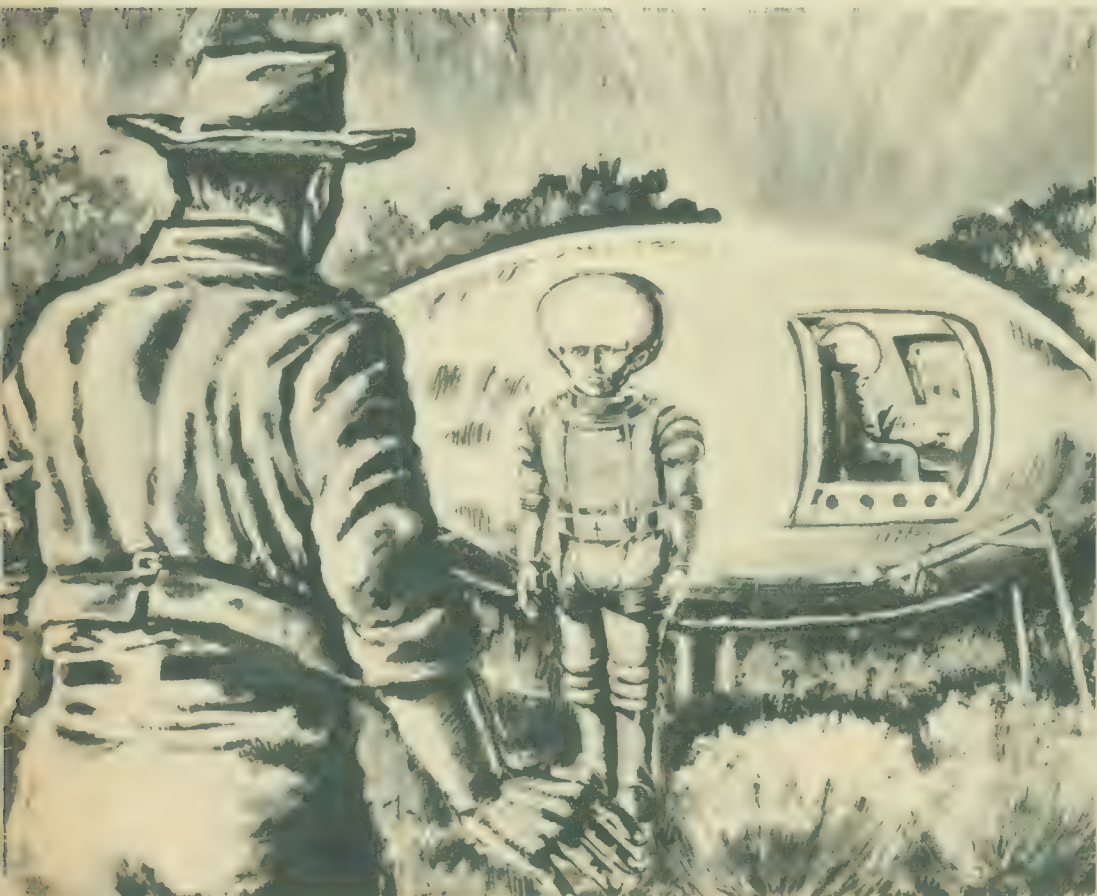
Да ли оваква и слична сведочења значе да летелице непознатог порекла заиста постоје? Галупова анкета је установила да више од 46 милиона Американаца верује у постојање летећих тањира. Али, ако нашу планету заиста с времена на време посеђују бића из космоса, због чега беже чим угледају људе? На то нико не зна да одговори.

Изгледа, међутим, да је проблем летећих тањира мучио и наше претке. Тако су у неким пећинама у Јапану и Мексику пронађени цртежи који представљају чудне предмете веома сличне наводним летећим тањирима снимљеним за последњих двадесетак година.

Један свештеник који је живео пре наше ере записао је да су Сумери изградили своју чувену цивилизацију захваљујући бићима која су „дошла с неба“ у летећим машинама до тада невиђеним на нашој планети. Сматра се да те летеће машине нису ништа друго до летећи тањир, који задају толико мука радозналом човечанству и које је први назвао тим именом амерички пилот Кенет Арнолд пошто их је, како он каже, видео девет одједном где круже око врха планине Рејнер, у држави Вашингтон.

Б. Д. 15

ДА ЛИ ЈЕ МОРИС МАС, ЗЕМЉОРАДНИК ИЗ ФРАНЦУСКЕ, УОБРАЖЕНИ БОЛЕСНИК ИЛИ ЈЕ ЗАИСТА ДОЖИВЕО СУСРЕТ СА СВЕМИРСКИМ БИЋИМА

МОРИСУ ЈЕ ЗАСТАО ДАХ КАДА СЕ ОКРЕНУО И УГЛЕДАО СВЕМИРСКО БИЋЕ.

НЕКАД НАШИ ПУТНИЧКИ И САД

1 ПОТЕЗ 28-2

летео од 1928. до 1932. г. Мотори: Лорен-Дитрих од 450 КС. Распон крила 14,5 м. Дужина 10,5 м. Висина 3,57 м. Максимална брзина 219 км/час, плафон лета 5200 м, долет 500 км. Број седишта 12—15.

2 СПАРТАН КРУИЗЕР II

летео од 1932. до 1936. г. Мотори: Три Де Хевиланд Џипси од по 130 КС. Распон крила 16,48. Дужина 11,95 м. Висина 3,05 м. Максимална брзина 214 км/час, плафон лета 4580 м, долет 499 км. Број седишта 12—15.

4 ДАГЛАС ДС-3

пети од 1946. г. до 1965. г. Мотори: Два Праг Р 1830 од по 1200 КС. Распон крила 29 м. Дужина 19,65 м. Висина 6,40 м. Максимална брзина 336 км/час, плафон лета 6100 м, долет 2420 км. Број седишта 24.

7 ДАГЛАС ДС-9

пети данас. Мотори: Два Прат-Витни JT8Д-7. Распон крила 31 м. Дужина 39 м. Висина 9 м. Максимална брзина 950 км/час, плафон лета 11.500 м, долет 2400 км. Број седишта 105.

НАГРАДЕ

МАКЕТА КАРАВЕЛЕ

10
ТОРБИЦА

АВИОНИ 1928. ВЕЛИКЕ НАГРАДЕ!

Изрежите купон (горе, десно), залепите га на дописницу и поред њега напишите одговор на следеће питање: наведите име најдуже ЈАТ-ове линије у нашој земљи (односно име града из којег авион полази и име града у који авион долази, без успутног слетања)? Ставите своју адресу и одмах пошаљите дописницу „Политикином забавнику“, Београд, Македонска 29. Међу онима који тачно одговоре, на срећу ће се извући добитници награда (погледајте на дну ових страна Забавника).

3 ЛОНИА ЕЛЕКТРА 10

летео од 1937. до 1941. г. Мотори: Два Прат-Витни од по 450 КС. Распон крила 16,76 м. Дужина 11,76 м. Висина 4,19 м. Максимална брзина 338 км/час, плафон лета 6450 м, долет 1305 км. Број седишта 18—22.

до данас.
Прат-Витни
КС. Ра-
Дужи-
3,16 м.
на 370
на 7270
м. Број

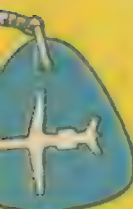
5 КОНВЕР CV-440

лети од 1954. до данас. Мотори: Два Прат-Витни Р 2800 од по 2500 КС. Распон крила 32,1 м. Дужина 24,85 м. Висина 8,59 м. Максимална брзина 530 км/час, плафон лета 6700 м, долет 1000 км. Број седишта 52.

6 КАРАВЕЛА SE-210

лети од 1963. г. до данас. Мотори: Два Ролс-Ројс АВОН 531 Б од по 5670 кг потиска. Распон крила 34,30 м. Дужина 32 м. Висина 8,72 м. Максимална брзина 0,77 Маха (924 км.), плафон лета 10.000 м, долет 1.600 км. Број седишта 82 и 91.

20
ВИСУЉАКА
ЗА КЉУЧЕВЕ

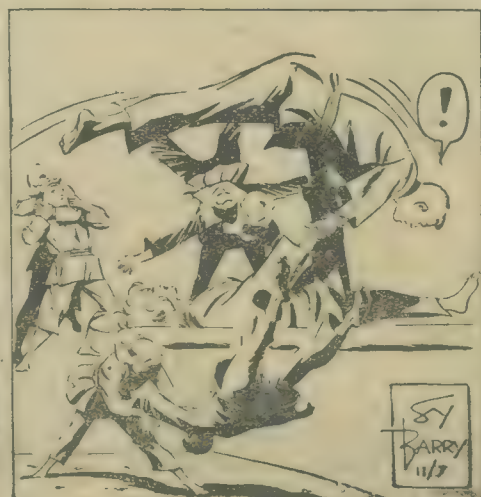
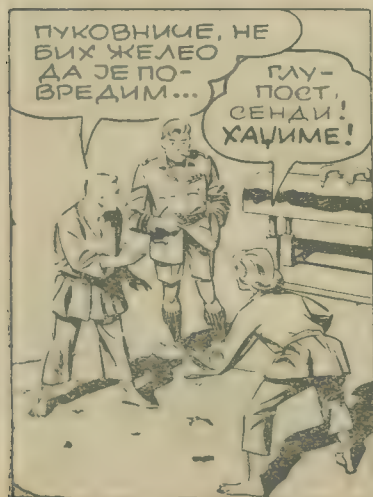
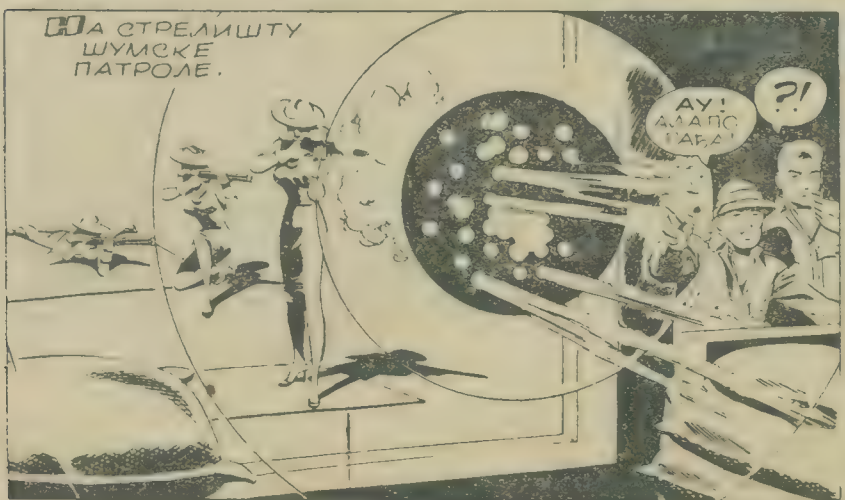
50
ЗАСТАВИЦА

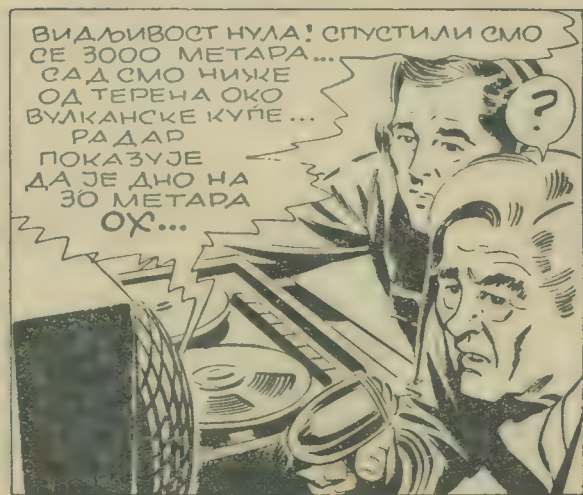
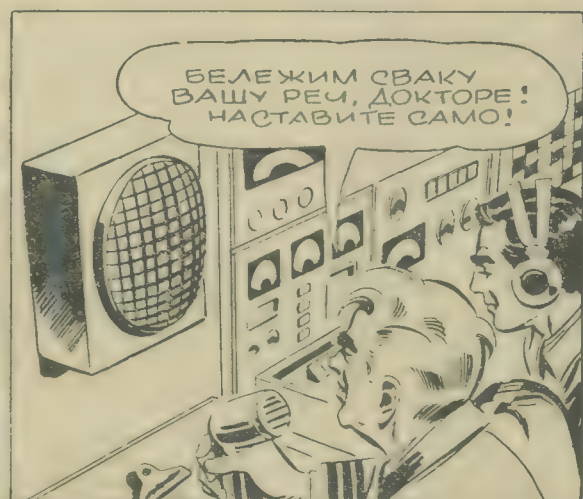
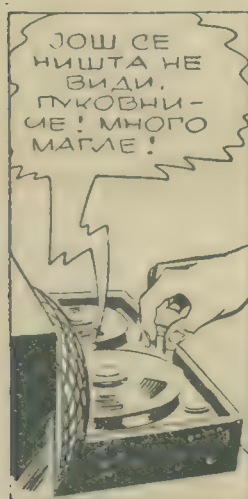
100
БЛКОВА
СА РАЗГЛЕДНИЦАМА

ЊИХОВ
ОДАШИ-
ЈАЦИ
НЕ
РАДИ,
ПУ-
КОВНИ-
ЦЕ!

НЕ ПРЕКИДАЈ ВЕЗУ! ЗОВИ ИХ...
СТАЛНО! МОЖДА
ПОКУШАВАЈУ
ДА ОПРАВЕ
ОДАШИ-
ЈАЦИ!

ОВДЕ ПУКОВНИК ВИКС! ПОШАЉИТЕ
ПАТРОЛНИ
ХЕЛИКОПТЕР
ИЗНАД „ГОСПЕ
С ВЕЛОМ“!
ОДМАХ!
НЕКА ПОЉУ
СЕНДИ И
СМИТ!

НАРЕЂЕЊЕ:
НЕ СПУШТАТИ
СЕ У
ВУЛКАН!

ДА, ПУ-
КОВНИЦЕ,
ОДМАХ!

НАРЕЂЕЊЕ ЈЕ ДА ПРЕЛЕТИМО ИЗ-
НАД ВУЛКАНА И ПОКУШАМО ДА ОТ-
КРИЈЕМО ЛЕПУ ИНДИСТКИ-
ЊУ! У ВУЛКАН НЕ СМЕМО
ДА СЕ СПУ-
СТИМО!

ЗАР ЈЕ ТО
МОРАО ДА
НАМ КА-
ЖЕ?

ЗОВЕМ ДОКТОРА ЛАВ!
ЗОВЕМ ДОКТОРА
ЛАВ! ЈАВИТЕ
СЕ... НЕ ОДГО-
ВАРАЈУ, ПУ-
КОВНИЦЕ!

ЗОВИ И
ДАМЕ И
ДРЖИ ВЕЗУ
С НАШИМ
ХЕЛИКОПТЕ-
РОМ!

SY
BARRY
11/28

© King Features Syndicate Inc., 1965 World rights reserved

НАДЛЕТЕ-
МО ВУЛКАН!
НИШТА СЕ НЕ
ВИДИ... САМО
МАГЛА! ШТА
ДАДЕ, ПУ-
КОВНИЦЕ?

ДУБОКО У ЉУНГЛИ, У ПЕЋИНИ
„МРТВАЧКА ГЛАВА“ НЕКО ПРИСЛУ-
ШКУЈЕ...

ШТА ДАДЕ,
ПУКОВНИ-
ЦЕ?

ЈОШ ЈЕДАН САТ
ОСМАТРАЊА.
ЈАВИТЕ АКО ШТА
ПРИМЕТИТЕ!
ЗАТИМ СЕ ВРА-
ТИТЕ У БАЗУ!

ГУРАНЕ, ПОЗНАЈЕШ ЛИ
ПЛАНИНУ
ЗВАНУ
„ГОСПА
С ВЕ-
ЛОМ“?

НИКО ИЗ ЉУН-
ГЛЕ НИЈЕ ТАМО
ОТИШАО И
ВРАТИО СЕ!
МЕСТО ЖРТВО-
ВАЊА... И
СМРТИ!

СЕНДИ
И
СМИТ
СЕ
ВРАЋА-
ЈУ, ПУ-
КОВНИ-
ЦЕ!

АХА... ПРЕТ...
СЛУШАЈ...

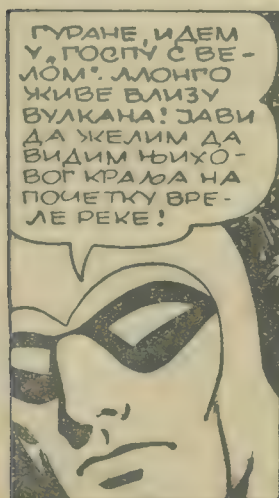
НЕШТО ОГРОМ-
НО... ОДМАХ
ИСПОД
НАС... САД
СЕ НЕ
ВИДИ...

...ОХ...
ПА
ТО ЈЕ
ЏИ-
НОВЕК...
П...
ТРАС
КРР

ШТА ЛИ ЈЕ ТО, ДО
ВРАГА, БИЛО?

Из хеликоптера шумске патроле
бацили су последњи поглед на „Даму с велом“.

ПОРУКА ЈЕ ПУТОВАЛА КРОЗ ЛУНГЛУ —
ПРЕНОШЕНА ОД ЈЕДНОГ БУБЊАРА ДО
ДРУГОГ...

КРАЉУ ЛОНГА...
ЧЕКАЈ МЕ НА ПО-
ЧЕТКУ ВРЕЛЕ
РЕКЕ - ФАНТОМ

- ПОЧЕТКУ ВРЕЛЕ
РЕКЕ - ФАНТОМ

ФАНТОМ ЊЕ
НАС ПОЧАСТИ-
ТИ СВОЈОМ
ПОСЕТОМ! НЕ-
КА СВИ РАТНИ-
ЦИ И КРАЈИЦЕ
ПОЉУ СА
МНОМ!

ИЗ ПОДНОЖЈА
СТАРОГ ВУЛКАНА
ИСТИЦАЛА ЈЕ
ВРЕЛА РЕКА...
ЈОШ ЈЕДНА
ТАЈНА „ГОСПЕ
С ВЕЛОМ“!

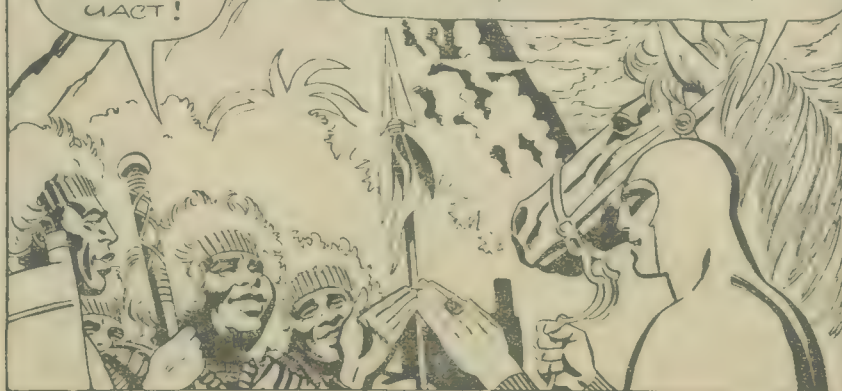
ФАНТОМ! О, ДУШЕ
КОЈИ ХОДАШ, ТИ
КОЈИ НЕ МОЖЕШ
ДА УМРЕШ!

ЕВО
ГА! ДО-
ЛАЗИ!

ТВОЈА
ПОСЕТА
ЗА НАС
ЈЕ
ЧАСТ!

ЗА МЕНЕ ЈЕ ЧАСТ ШТО СИ ТИ,
ВЕЛИКИ КРАЉ ЛОНГА ДОШАО
ДА МЕ ДОЧЕКАШ СА СВОЈИМ
РАТНИЦИМА И КРАЈИЦАМА!

АХ!
ОНДА ЈЕ
С ЊИМА
СВРШЕНО!
ОДАТЛЕ
СЕ
НИКО
ЖИВ
НИЈЕ
ВРА-
ТИО!

ЈЕДНА СТРА-
НА ЖЕНА И ЈЕ-
ДАН ЧОВЕК
СПУСТИЛИ СУ СЕ
ЛЕТЕКОМ МАШИ-
НОМ У „ГОСПУ
С ВЕЛОМ“!

67
BARRY
12/12

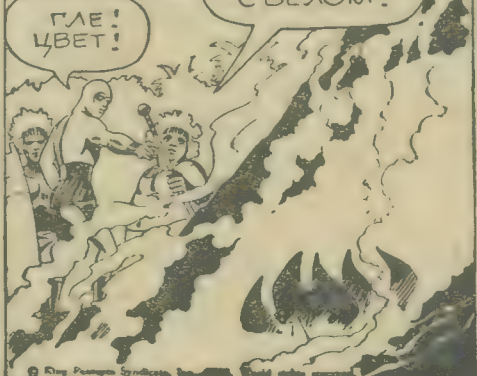

У СТАРА ВРЕМЕ-
НА ТАМО СУ БАЦА-
НЕ МЛАДЕ И ЛЕПЕ
ДЕВОЈКЕ НА
ЖРТВУ
БОГОВИМА.

... А ОВА РЕКА ШТО СЕ
ПУШИ, КАЖУ СТАРИ, ПО-
СТАЛА ЈЕ ОД ВРЕЛИХ
СУЗА ГОСПЕ
С ВЕЛОМ!

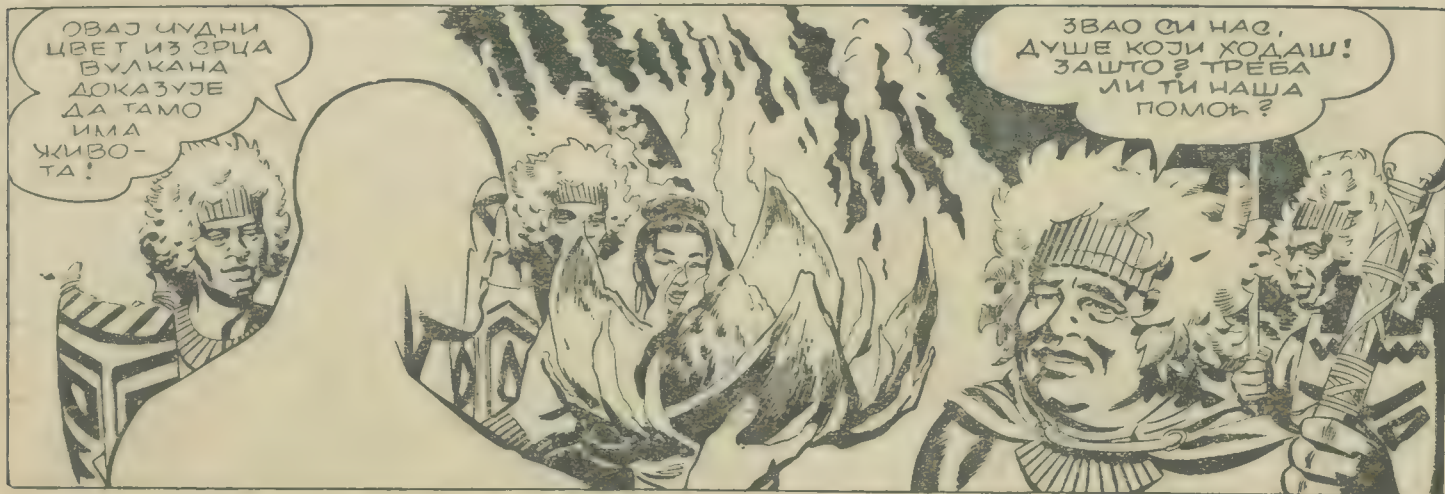
ГЛЕ!
ЦВЕТ!

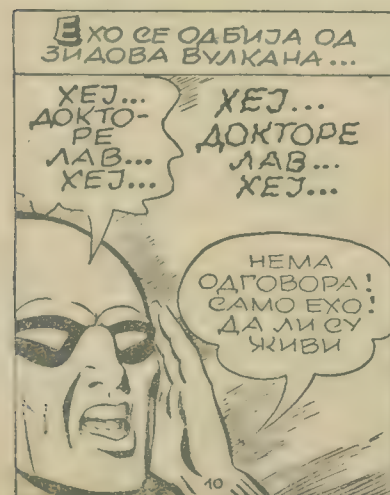
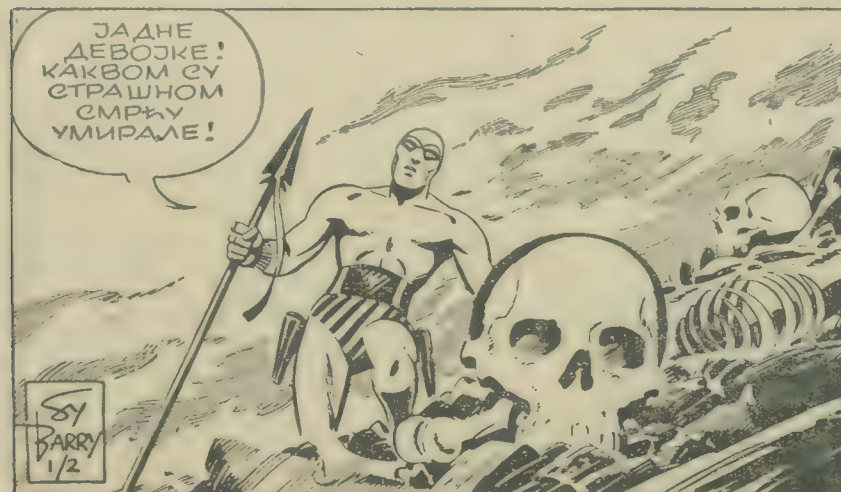
ТАКВО ЦВЕТЕ НЕ РАСТЕ НА
ДРУГОМ МЕСТУ... ОНО НИЈЕ
ИЗ СРЦА ГОСПЕ
С ВЕЛОМ!

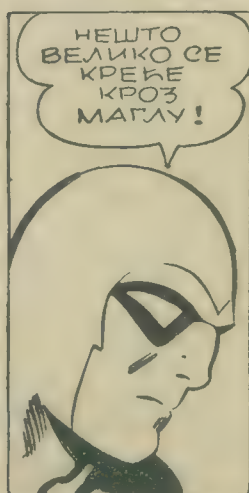
ОНДА...
НА ДНУ
ВУЛКАНА
ИМА
ЖИВОТА!

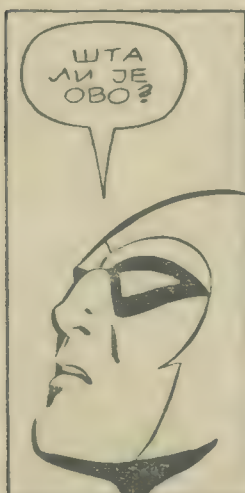
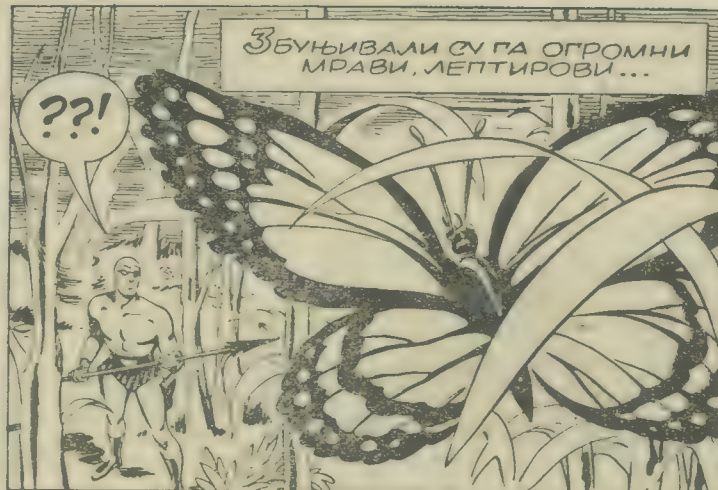
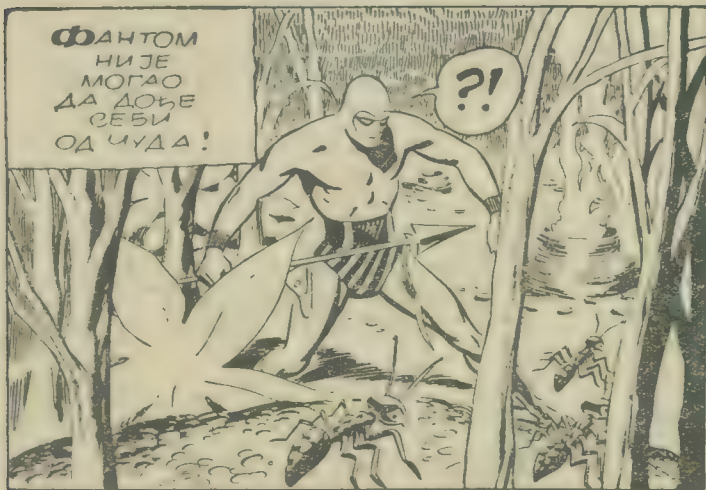

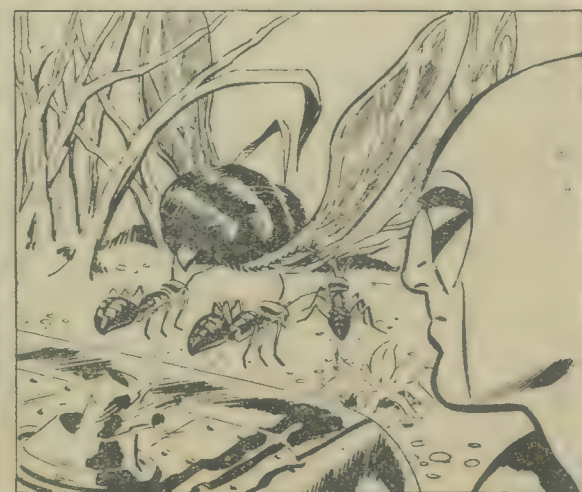

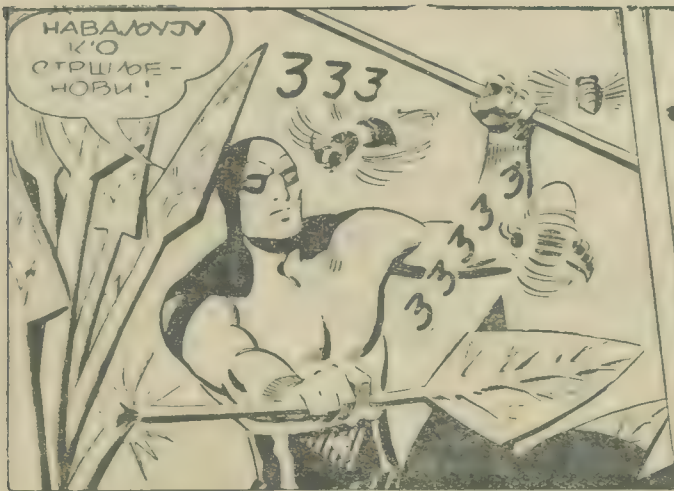

НАВАЈУЈУ
К'О
СТРШЕ-
НОВИ!

333

3333

ПЛАС

КАД БИХ
БАР НАШАО
БИЛО КАКАВ
ТРАГ...

... ДА ЗНАМ
ДА ЛИ СУ
ЖИВИ ИЛИ
МРТВИ!

ПРЕД ДОКТОРОМ ЛАВ И ЊЕНИМ
АССИСТЕНТОМ ЧУЛАЛА ЈЕ ...

ДА
ПУЦАМ?

НЕ!
НЕ ВИДИ
НАС!

УХ!

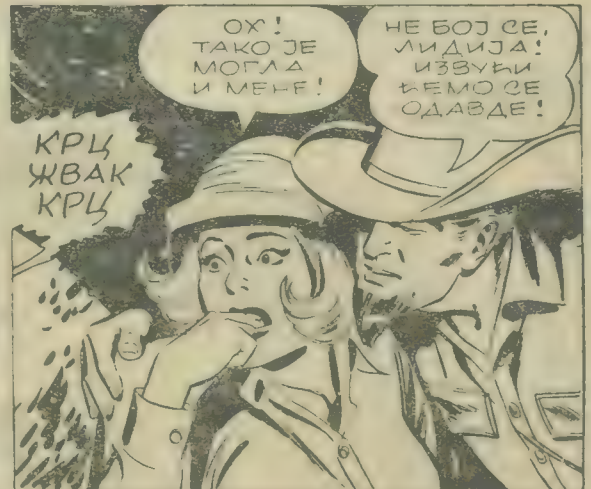
ТО ЈЕ
САМО
ЛЕПТИ-
РИЦА!

?!

СЛЕР

BY
BARRY
1/30

ОХ!
ТАКО ЈЕ
МОГЛА
И МЕНЕ!

НЕ БОЈ СЕ,
ЛИДИЈА!
ИЗВУДИ
ЋЕМО СЕ
ОДАВДЕ!

КРЦ
ЖВАК
КРЦ

ТАМО... У
ДНУ ПЕЋИНЕ...
КРЕЋЕ СЕ
НЕШТО
ОГРОМНО!

?

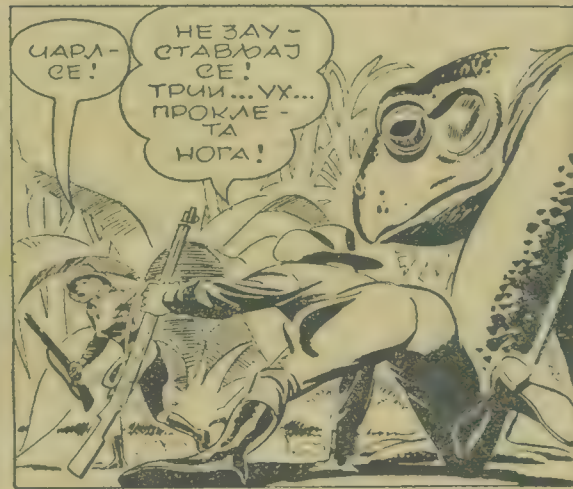
ТРАГ... И ТО СВЕЖ...
НЕКО ОД ЊИХ... ВЕРО-
ВАТНО МУШКАРАЦ...
ВУМЕ НОГУ... МОРА
ДА ЈЕ РАЂЕН...

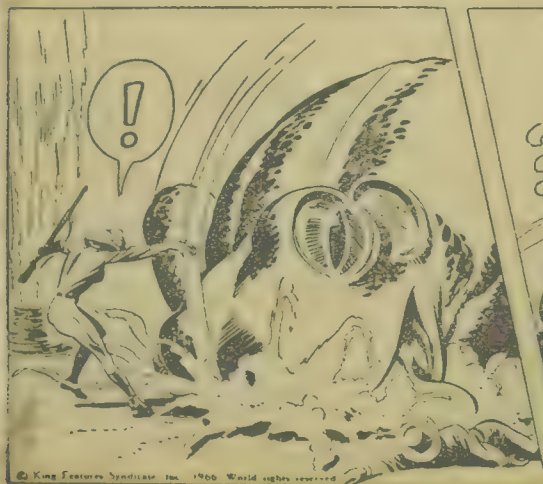

ИИИИИ

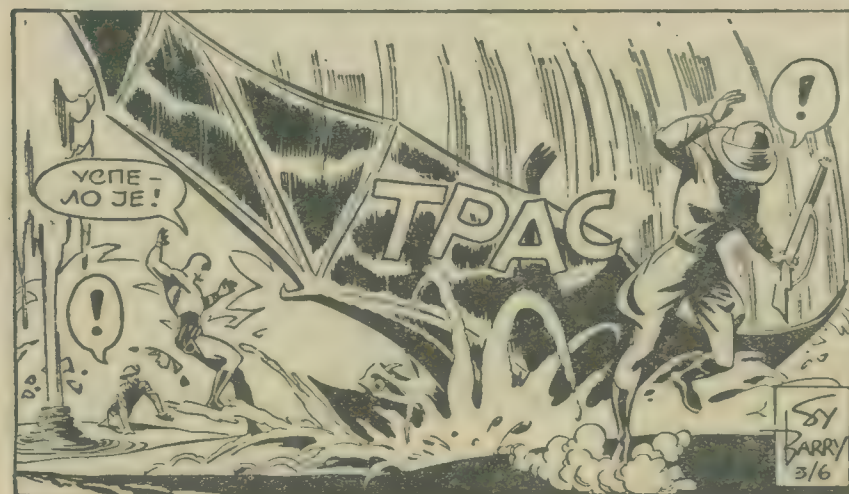
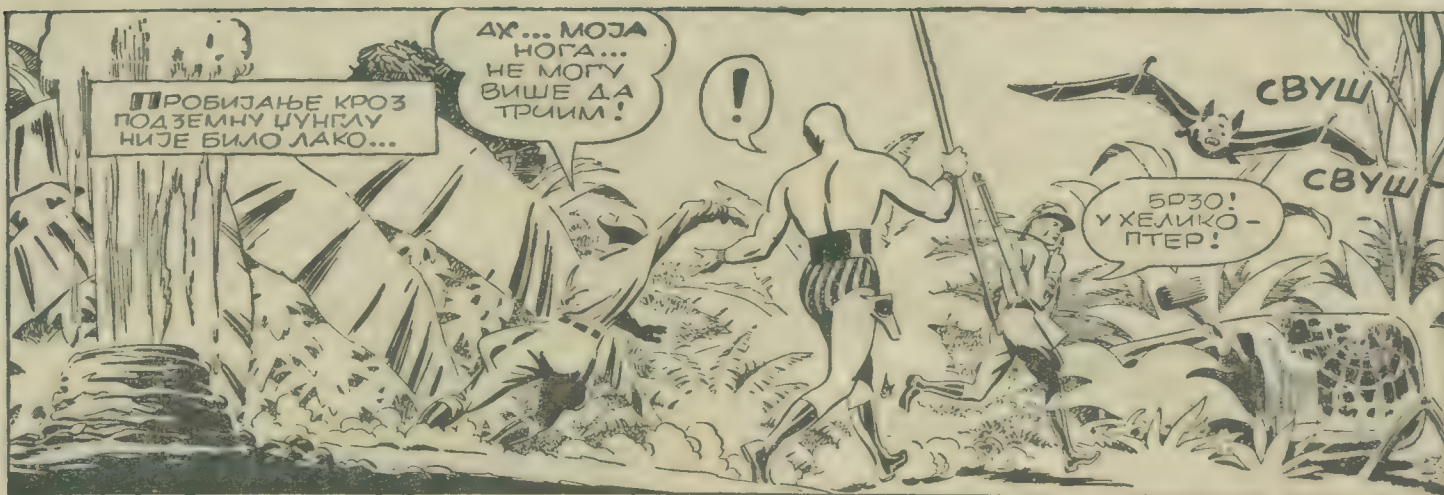
КРИК...
ЖЕНСКИ

ДОКТО-
РЕ
ЛАВ!

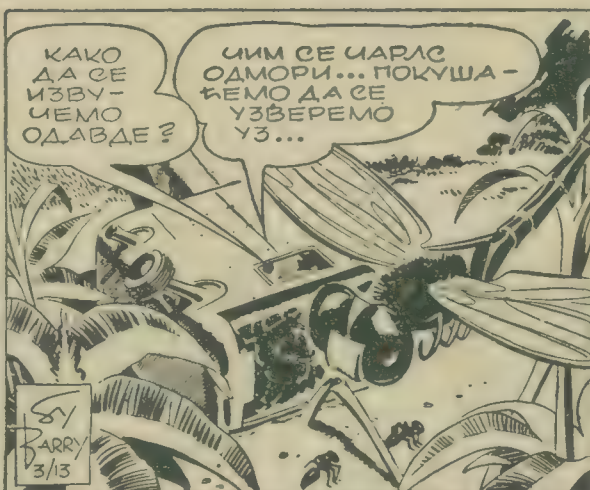
КАД БИСМО МОГЛИ ДА
ОПРАВИМО РАДИО-ОДАШИ-
ЉАИ... И ДА ЈАВИМО ШУМ-
СКОЈ ПАТРОЛИ... ДОШЛИ
БИ ДА НАС
ИЗБАВЕ!

НЕМОГУЋЕ!
АПАРАТ ЈЕ
ПОТПУНО
УНИШТЕН!

И
ШТА
САД?

ПУКОВНИК НАС
ЈЕ ТОЛИКО МО-
ЛИО ДА НЕ И-
ДЕМО... АЛ' МИ
СМО ХТЕЛИ ДА
БУДЕМО
ПАМЕТНИЈИ!

КАКО
ДА СЕ
ИЗВУ-
ЧЕМО
ОДАВДЕ?

ЧИМ СЕ ЧАРЛС
ОДМОРИ... ПОКУША-
ЋЕМО ДА СЕ
УЗВЕРЕМО
УЗ...

SY
BARRY
3/13

ДА СЕ УЗВЕРЕМ
3000 МЕТАРА
СА СЛОМЉЕНОМ
НОГОМ? МОРА-
ТЕ МЕ
ОСТАВИТИ...

СМИРИТЕ
СЕ,
ЧАРЛС!
ДОКТОРЕ
ЛАВ...

МОЛИМ?

КАКО ВИ
ОБЈАШЊАВАТЕ
ОВАЈ СВЕТ
У ВУЛКАНУ?

ИГРА ПРИРОДЕ! ХЕ -
МИЈСКИХ ЕЛЕМЕНАТА У ИЗБИ-
ЈУ... ГАСОВИ ШТО ИЗБИЈАЈУ ИЗ
ЗЕМЉЕ... И ТЛО И ВАЗДУХ СУ БО-
ГАТИЈИ НО НА ПОВРШИНИ!

ЗБОГ
ТОГА СУ,
ВЕРОВАТНО,
ИНСЕКТИ
ОВАКО
ВЕЛИКИ...
А И
БИЉКЕ!

"ОБИЧАН ВАЗДУХ, ГОРЕ
НА ПОВРШИНИ, СУВИШЕ
ЈЕ "ТАНАК" ЗА ЊИХ...
ИНАЧЕ БИ ИНСЕКТИ
ИЗЛЕТЕЛИ!"

ХВАЛА
ЗА ОБЈА-
ШЊЕЊЕ...
ЗНАМИ,
ОВАЈ
ВУЛКАН
ЈЕ
МРТАВ!

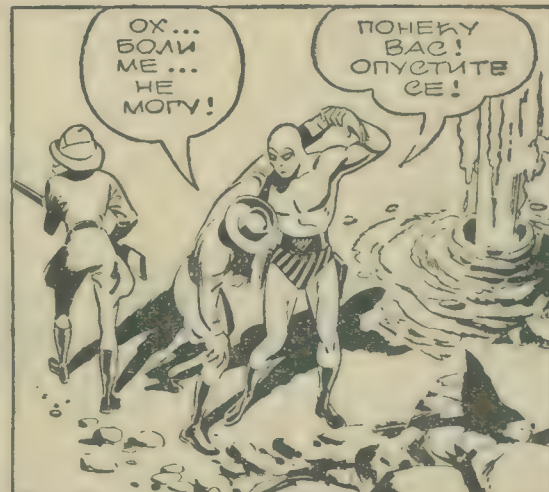
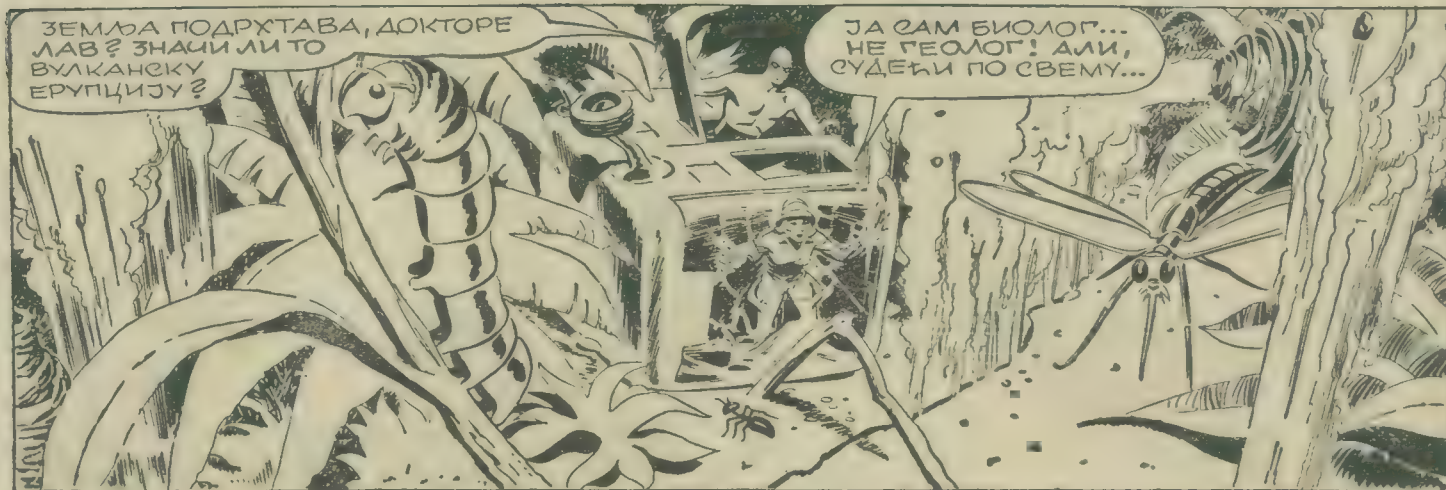
НИЈЕ МРТАВ...
САМО ЈЕ
УСПАВАМ!
МИ СМО ВЕК
ОСЕТИЛИ СЛА-
БО ПОДРХТА-
ВАЊЕ...

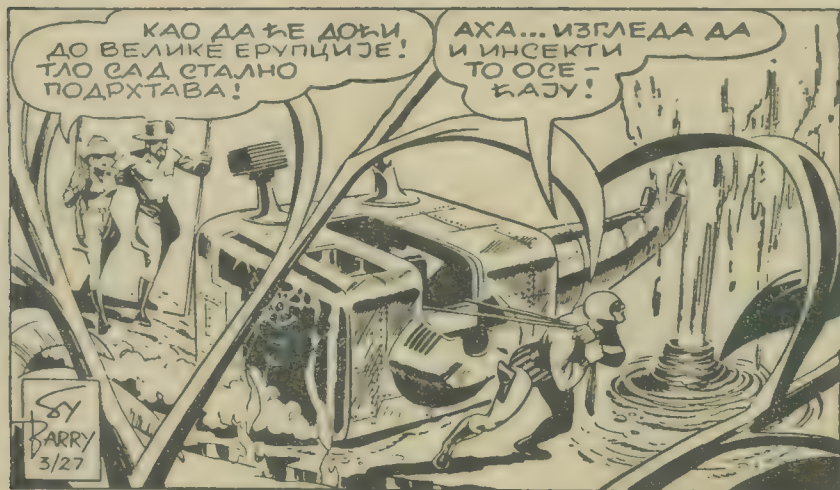
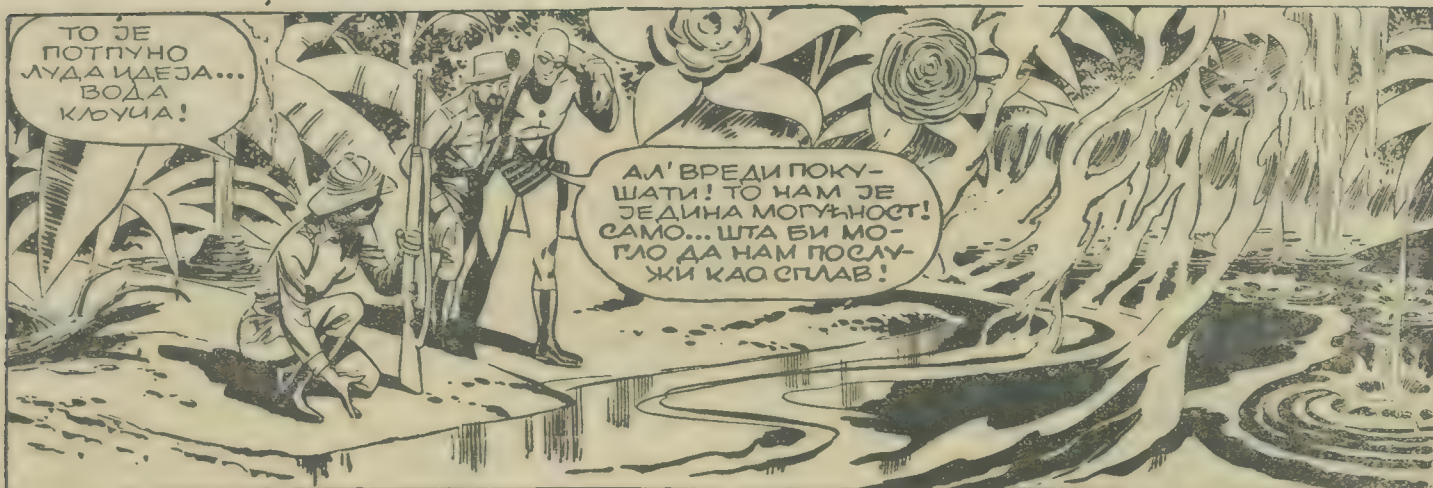

... МОГАО БИ ДА
ЕКСПЛОДИРА
У СВАКО ДОБА!
АХ, ЈОШ ЈЕДАН
ПОТРЕС!

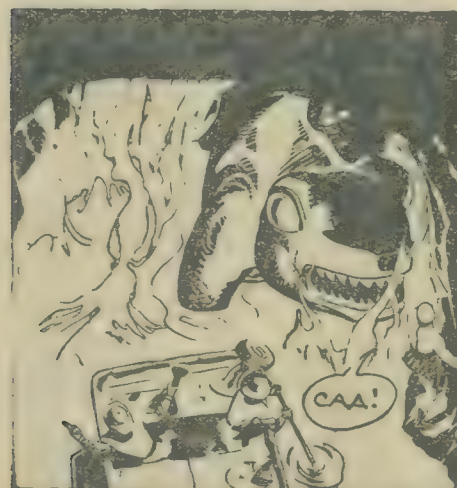
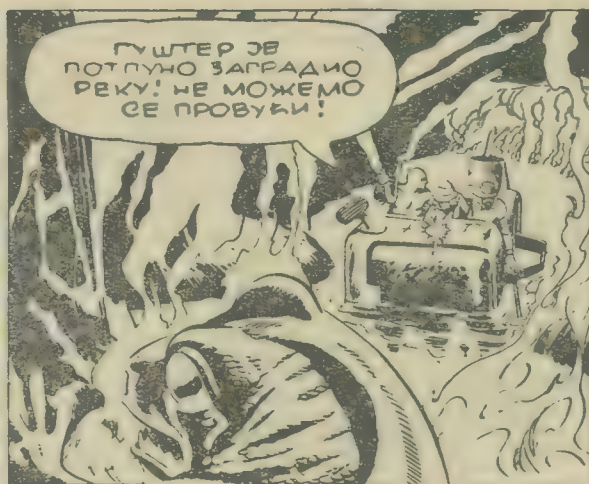
ТРЕБА
ШТО ПРЕ
ДА
ОДЕМО!

КАКО?

ДОК ЈЕ
ГУШТЕР
ПРАТИО СЛУ-
ХОМ ФАНТОМ-
ОВО КРЕТАЊЕ,
ЧАРЛС И
ДЕВОЈКА СУ
ПРОМАКЛИ...

ЧАРЛС...
НЕ МОЖЕМО
ГА
ОСТАВИТИ!

МОРАМО СЕ ЗАУСТАВИТИ... ДА ГА
САЧЕ-
КАМО!
ЈА БИХ... АЛИ НЕ МОГУ...
СТРУЖА
НАС
ВУМЕ!

ФАНТОМ СЕ УСТРЕМИО
ПРЕМА РАЗЈАПЉЕНИМ
ЧЕЉУСТИМА ЧУДО-
ВИШТА...
НЕ
ЗАУСТАВЉАЈТЕ
СЕ! НАСТА-
ВИТЕ!

СНАЖНО СЕ
ОДБАЦИО...
ПРЕСКОЧИО
ЧЕЉУСТИ
И НАШАО СЕ
НА ГУШТЕРОВОЈ
ГЛАВИ!

BY
BARRY
4/17

© King Feature Syndicate for 1966. World rights reserved.

ПРЕ НО ШТО СЕ
ТРОМО ЧУДОВИШТЕ
СНАШЛО...

!!

ТО ЈЕ...
НЕВЕРО-
ВАТНО!

ЛАВА НАС
СУСТИЖЕ!
БРЗО... ШТО
БРЖЕ!

ВЕЛИКО
СЛЕПО-
ЧУДО-
ВИШТЕ
СЕ
ОКРЕНУ-
ЛО...

КАКО СТЕ ГА САМО ПРЕСКОЧИЛИ!

НИЈЕ ВРЕМЕ ЗА КОМ-
ПЛИМЕНТЕ! ГУШТЕР НАС
ЧУЈЕ... КРЕНУО ЈЕ ЗА
НАМА!

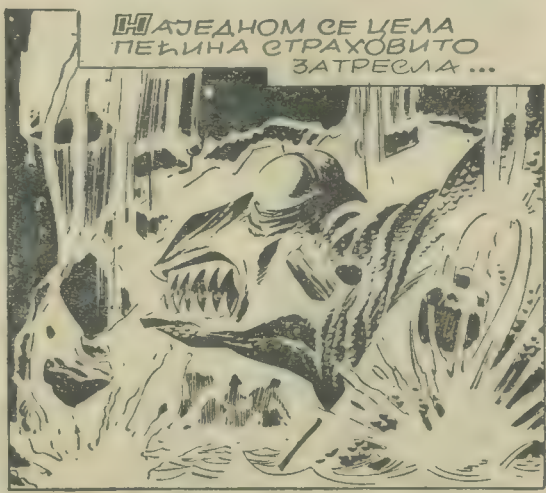
ЗА ТО ВРЕ-
МЕ, ИЗВАН
ПЕЋИНЕ...

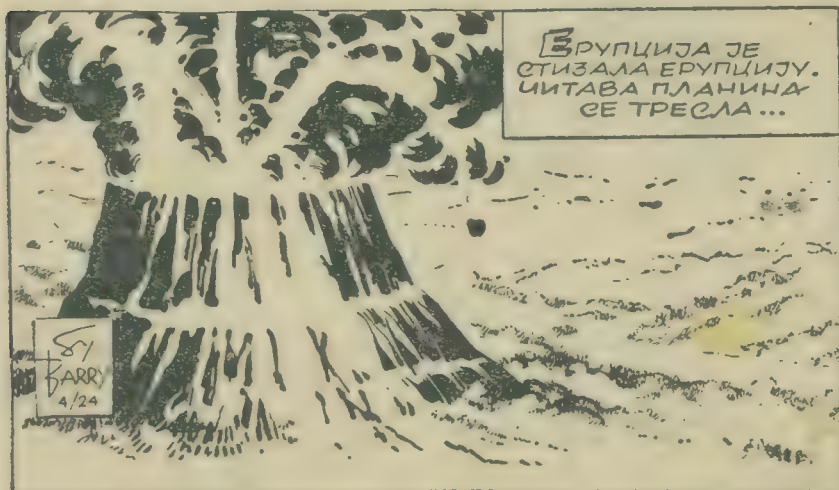
ЗА СВОЈУ ВЕЛИЧИНУ...
БРЗО СЕ КРЕЌЕ...

АЛИ НАС
НЕЋЕ
СТИЋИ!

БЕСЛАЖЕ!
СТИЖЕ НАС
НЕШТО СТРА-
ШНИЈЕ ОД
ГУШТЕРА!

НАЈЕДНОМ СЕ ЦЕЛА
ПЕЋИНА СТРАХОВИТО
ЗАТРЕСЛА...

ЕРУПЦИЈА ЈЕ
СТИЗАЛА ЕРУПЦИЈУ.
ЦИТАВА ПЛАНИНА
СЕ ТРЕСЛА...

ГЛЕДАЈТЕ!
ЛАВА ГА ЈЕ
СТИГЛА...
ГОТОВО ЈЕ
С ЊИМ!

ПЕЋИНА ЈЕ ГО-
ТОВО ПУНА ЛА-
ВЕ...

ОХ...
УРА!

САД НЕ
МОЖЕМО
БИТИ
ДАЛЕ-
КО...

СПОЉНИ СВЕТ...
НАЈЗАД!

УСПЕ-
ЛИ
СМО!

ЈУНАК
И
ЂАВО
НАС
МЕКА-
ЈУ!

А ТАДА... КАО ДА
ЈЕ НАСТУПИО
СМАК СВЕТА!
ВУЛКАНСКА
КУПА
ПОЧЕЛА ЈЕ
ДА СЕ
РАСПАДА...

БЕЖИТЕ!
СПАСАВАЈ-
ТЕ СЕ!

ИСПИТ БРЗЕ НОГЕ

ОВАЈ
УКРАС ЗА ГЛА-
ВУ ПРИПАДАО ЈЕ
НЕКАД ЈЕДНОМ ИНДИ-
ЈАНСКОМ ДЕЧАКУ КО-
ЈИ ЈЕ КАСНИЈЕ ПОСТАО
ВЕЛИКИ ПОГЛАВИЦА
СИЈУКА. ЗВАО
СЕ БРЗА
НОГА...

СИНЕ МОЈ! ДАНАС НАПУ-
ШТАШ ПЛЕМЕ И НЕЋЕШ СЕ
ВРАТИТИ ДОК НЕ ИЗАЂЕ
ПУН МЕСЕЦ! САМ СЕ МО-
РАШ БОРИТИ ПРОТИВ ОПА-
СНОСТИ... ДА ДОКАЖЕШ
СЕБИ И СВОМ ПЛЕМЕНУ
КАКО СИ ДОСТОЈАН ДА
ЈЕДНОГ ДАЧА БУДЕШ
ПОГЛА-
ВИЦА!

КРЕНУВШИ НА
ПУТ, ДЕЧАК ЈЕ
ЗАСТАО ПРЕД
ПЛЕМЕНСКИМ
ТОТЕМСКИМ
СТУБОМ.

АКО СЕ
ПОКАЖЕМ
ХРАВАР,
ШТИЋЕ
МЕ ВЕЛИ-
КИ КРИЛАТИ
ГОСПОДАР
НЕБА!

БРЗА НОГА
СЕ НИЈЕ БОЈАО!
СЕ НИЈЕ ИШАО
ХРАБРО ЈЕ ИШАО
КРОЗ ДОЛИНЕ И
ПРЕКО СТЕНОЗИТИХ
ПЛАНИНА.
САВЛАДАО ЈЕ СВЕ
ОПАСНОСТИ
НА КОЈЕ ЈЕ НАИШАО.
А ОНДА,
ПОСЛЕДЊЕГ ДАНА
КАДА ЈЕ ВЕЋ
КРЕНУО ПРЕМА
ДОМУ...

НЕШТО МАЛО ДАЋЕ НА-
ЛАЗИЛИ СУ СЕ ГЕРИ И КЕЈТ,
БРАТ И СЕСТРА КОЈИ СУ
КРЕНУЛИ ДА ИСПИТАЈУ
ВЕЛИКУ ДОЛИНУ...

ГЕРИ, ПО-
ГЛЕДАЈ
ОНОГОРЛА!
СТАЛНО
КРУЖИ
ИЗНАД
ИСТОГ
МЕСТА!

МОРА
ДА ЈЕ
УГЛЕДАО
КАКАВ
ПЛЕН!
ХАЈДЕ
ДА ВИДИ-
МО!

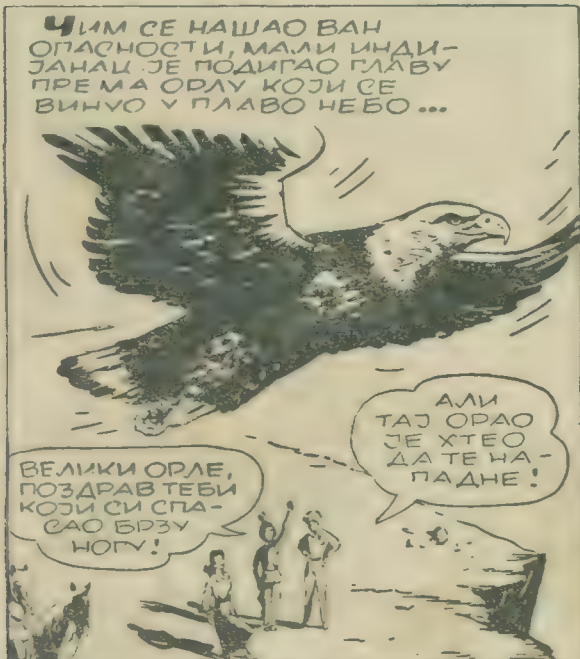
БРЗА НОГА ГРИЕВИТО СЕ
ДРЖАО ЗА НЕКО КОРЕЊЕ.
ДЕЧАК И ДЕВОЈЧИЦА ПРИ-
СКОЧИЛИ СУ МУ У ПОМОЋ...

СЛУШАЈ!
ЧУЈЕМ
НЕКЕ
КРИ-
КЕ!

КОЊ БЕЗ
ЈАХАЧА
МОРА ДА ЈЕ
НЕКО ПАО
СЛИТИ-
ЦЕ!

ПРАНА ЈЕ
ПАЛА НА
ПЕШЧАНИ
СТАЗИ И...
ОДМАХ
НЕСТАЛА!

ЖИВИ
ПЕСАК!

БРЗА НОГА ЈЕ
ПРЕШАО НА СВОГ
КОЊА. ВЕЋ СУ
ЗАШЛИ У БРДА...

НЕ МОГУ ДА
ВЕРУЈЕМ!
ОРАО НАС
ЈЕ ПУКИМ
СЛУЧАЈЕМ
НАПАО
БАШ
ИСПРЕД
ЖИВОГ
ПЕСКА!

А МОЖДА
ОН
ЗАИСТА
БДИ НАД
БРЗОМ
НО-
ГОМ!

ПУТИНУ ЈЕ
ВОДИО УСКИМ
ПУТЕЊКОМ ИЗ-
НАД ДУБОКЕ
ПРОВАЛИЈЕ...

СТАЛНО
НАС ПРАТИ!
НАДАМ СЕ
ДА НАС
НЕЋЕ НА-
ПАСТИ НА
ОВОЈ Уској
СТАЗИ!

ИЗНЕНАДА СЕ ИЗ ЈЕДНЕ
ПЕЋИНЕ ПОЈАВИО
ОГРОМАН МЕДВЕД!
ПОТМУЛО МУ-
МЛАЂУЊИ КРЕ-
НУО ЈЕ НА
МАЛОГИН-
ДИЈАНЦА...

У
ИСТОМ
ТРЕНУТКУ
ОРАО СЕ
ОБРУШИО...

...И НАПАО МЕДВЕДА.
СУДАР ЈЕ БИО СТРАХОВИТ...
И ОБЕ ЖИВОТИЊЕ
ПОЛЕТЕЛЕ СУ У
ПОНОР...

АЛИ, ТО НИЈЕ КРАЈ ПРИЧЕ. ЈОШ
ПРЕ НО ШТО ЈЕ БРЗА НОГА СА СВО-
ЈИМ НОВИМ ПОЗНАНИ-
ЦИМА СТИГАО У ЛОГОР
ПОЧЕЛА ЈЕ ОЛУЈА. А
КАД СУ СТИГЛИ, ЗА-
ГРМЕО ЈЕ ГРОМ...

...И ПОГОДИО ВИСОКИ
ТОТЕМСКИ СТУБ.
БРЗА НОГА ЈЕ
ЖАЛОСНО ОБОРИО
ГЛАВУ...

НЕ! СИГУРНО
ЈЕ ОДЛЕТЕО!
ВИДЕЛА САМ
ДА ЈЕ ОДЛЕ-
ТЕО!

ВЕЛИКИ
ОРАО КОЈИ
МИ ЈЕ ТРИ
ПУТА
СПАСАО
ЖИВОТ...
МРТАВ
ЈЕ!

АЛИ, МАЛИ ИНДИЈАНАЦ ЈЕ
БИО У ПРАВУ. КАД СУ СЕ КЕЈТ
И ГЕРИ ВРАЋАЛИ КЛАНЦЕМ
СПАЗИЛИ СУ МРТВОГ ОРА
У ПОДНОЖЈУ ЛИТИЦЕ.

БРЗА
НОГА ЈЕ
БИО У
ПРАВУ!
ОРАО
НИЈЕ
ИЗМАКАО
МЕДВЕ-
ЂИМ
КАНЦА-
МА!

ДА! ИПАК ЈЕ
ЛЕПО ОД ТЕ-
БЕ, КЕЈТ, ШТО
СИ ТВРДИЛА
ДЕЧАКУ
ДА СИ
ВИДЕЛА
КАКО
ЈЕ
ОРАО
ОДЛЕ-
ТЕО!

ДА, НЕОБИЧНА
ПРИЧА! НЕМОЈТЕ
ПОМИСЛИТИ ДА
САМ ЖЕЛЕО ДА
КАЖЕМ ДА НЕ ТРЕ-
БА ГОВОРТИ ИС-
ТИНУ! АЛИ ПОНЕКАД
МАЛА ЛАЖ ПОТЕКЛА
ИЗ ЧИСТОГ СРЦА
МОЖЕ ДА УТЕШИ
НЕКО ДРУГО
СРЦЕ!

ПРЕКИНУТО УЖЕ

С прозора свог стана видео сам целу драму... На покретној скели с котуровима на којој се налазио радник-молер, прекинуло се уже и несрећник је уз страшни крик слетео у провалију.

Појурно сам ка лифту и чим се он нашао у приземљу излетео из зграде. На улици се око радника који је пао са скеле већ окупила маса света. Успео сам да се пробијем и видим лекара како се нагиње над њим.

— Још дише... Можда ће имати среће...

Неколико часака касније стигла су и амбулантна кола и одвезла несрећног радника у болницу.

— Хеј, Рик! — позва ме комесар Бурдон који је управо предазио улицу. — Пошао сам код вас... Шта се то догодило?

— Несрећан случај, очигледно — одговорио сам.

Пред његовим зачућеним погледом додао сам:

— Ох! Не сумњам ни у кога, комесару... Ви знате да се ја уздржавам од тога да доносим брзе закључке!... Пођите са мном да видимо на ком се месту прекинуло уже...

Попели смо се на кров зграде са које је несрећни човек пао док је бојно тек завршену грађевину. Ту смо затекли тројицу радника-молера који су разговарали о несрећном догађају. Један од њих крупан риђ човек по имену Бленпол, чим нас је угледао рече:

— Проклет посао! Увек ризикујеш или да се унесрећниш или да сло миш врат!...

Показујући нам своју десну руку целу у завоју он рече:

— Ето, пре петнаест дана чекрми је захватио руку... А данас је несрећни Робер пао!...

— Да ли те још боли рука? — упита га један од радника.

— Не, Етијен, прошла је. Завој још носим да бих је мало заштитио од новог удара.

Трећи радник, Раскин, забринуту упита:

— Верујете ли да ће се Робер спасти?

Не одговарајући му ништа, приближио сам се чекрку где су учвршћена ужад држала фасадну скелу. Не, конопца се није сам прекинуо, неко га је пресекао, то се лепо видело.

Позвао сам комесара Бурдона:

— Погледајте, ово је злочин... Неко је намерно пресекао уже...

Бурдон испита раднике: језици се развезаше. Сазнали смо најпре да Робер, радник који је пао са скеле, није био омиљен код својих другова. Већ је имао сукобе са Раскином и Бленполом. Претили су узајамно један другом.

— У реду, — рече Бурдон. — То је убиство. Али ко је пресекао уже?

Разуме се, обојица су одбијала да имају ма какве везе са убиством.

Изненада, сетио сам се да је, кад је Робер падао, поред њега пао и неки предмет. Позвао сам комесара да опет сиђемо на улицу. И заиста, тамо је на плочнику лежао нож. На њему није било отисака.

— Неко га је пажљиво обрисао пре него што га је бацио — рече Бурдон.

Испитали смо наново Бленпола и Раскина.

— Које је припадао нож? — питао је комесар.

— Бленполу! — рече Раскин.

— Није истина, — рече риђокоси.

— И ти си имао исти.

Умешао сам се и прекинуо дискусију:

— Комесару, ставите му лисице...

Драги читаоци, бацам вам рукавицу. Знате ли на кога је детектив Рик мислио кад је рекао комесару да му стави лисице. И због чега?

(Решење на 63. страни)

● недавно је у Њујорку отворена установа под фирмом „Олакшајте себи“. Сви који желе да се смире и опусте, могу овде за свега неколико

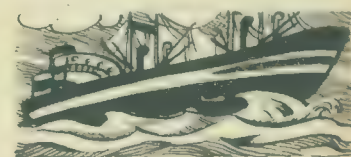
долара да разбијају тањире, ударају ногама о врата, гађају фотографије омрзнутих лица. Судећи по промету оваква установа била је преко потребна.

● према мишљењу природњака у крзну коале никад нема

инсеката зато што живе у еукалиптусу, дрвету чије етерично уље паразити не подносе.

● највећи танкер на свету је „Јунивер Аирленд“ саграђен у Јапану. Дугачак је 374 метра а широк 57 метара. Овај танкер може за један дан да

превезе дневну производњу петролеја из Кувајта, арапске државе која је једна од највећих произвођача петролеја.

● технолошки институт у Калифорнији конструисао је минијатурни сеизмограф који греба да се пошаље на Марс 1973. године заједно с америчким васионским бродом „Вининг“. Овај апарат је само део електронске лабораторије која треба благо да се спусти на Марс, уз помоћ падо-

брана и ракета-кочница. Помоћу овог апарата сеизмографи ће моћи касније да проуче евентуалне земљотресе на овој планети као и да дају метеоролошка обавештења, да преносе податке о бомбардовању Марса метеоритима и открију састав тла ове планете.

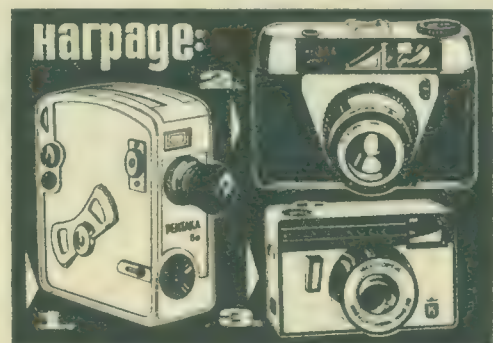
ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА МАРИНА

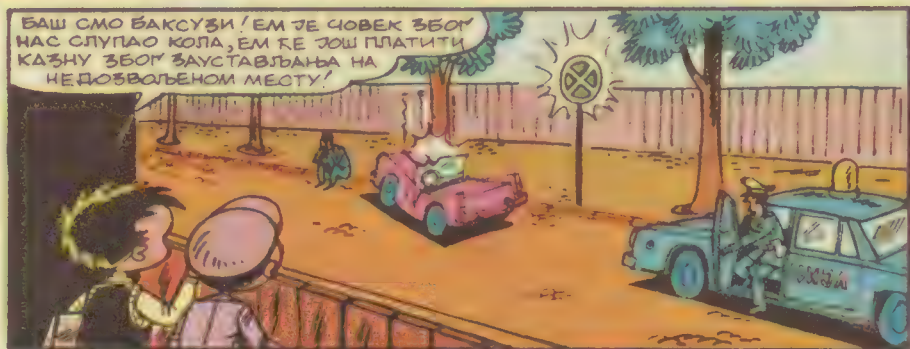
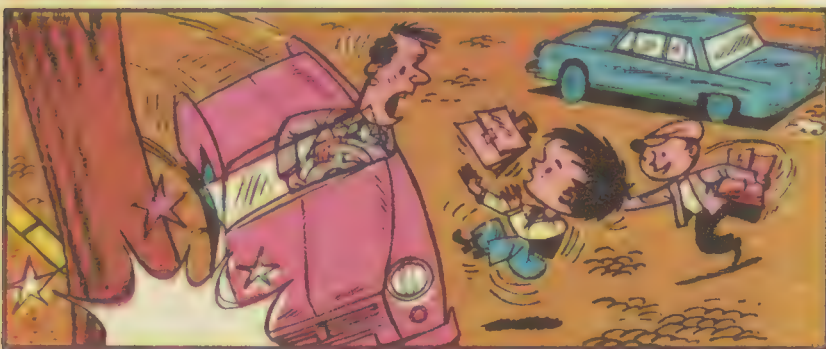
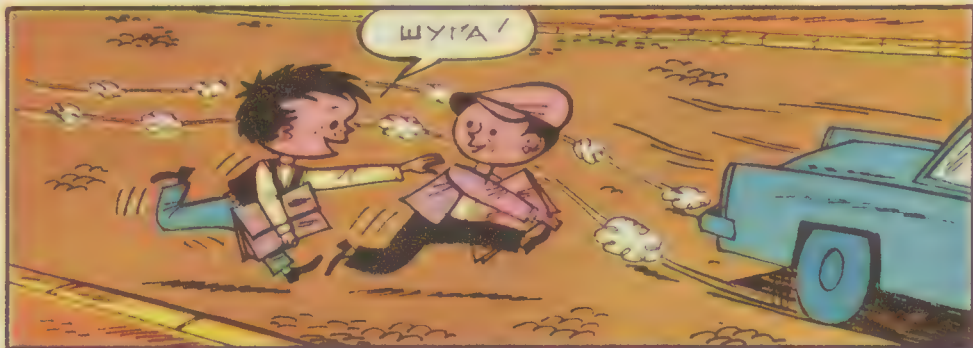
Ову детективску причу смо вам дали као предах док решавате четири задатка из нашег наградног конкурса „ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА МАРИНА“.

Надамо се да сте сва четири купона сачували, да ћете их запепити на дописницу и на њој написати тачне одговоре као и своју адресу и послати нашем листу да бисте на тај начин учествовали у нашем конкурс у и, можда, постали један од три добитника. Између тачних одговора добитници награда биће извучени жребом.

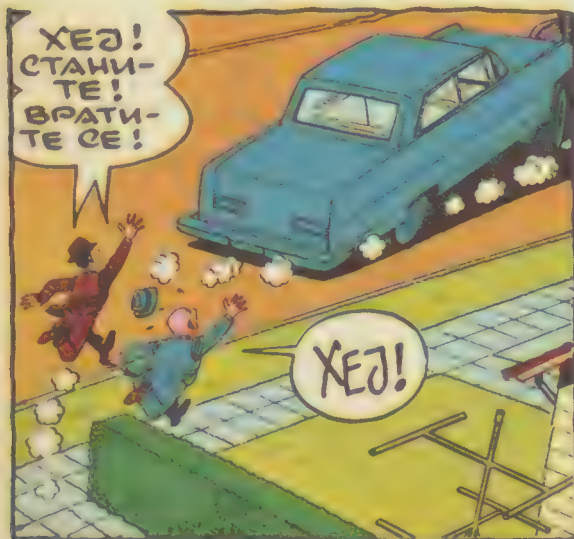
Резултате I конкурса „Истрага инспектора Марина“ објавићемо у 919. броју нашег листа.

Уједно вас обавештавамо да ће од идућег броја почети друга серија од четири детективске приче у којима ће истрагу водити инспектор Жеди. И овог пута учеснике конкурса очекују награде.

ДЕНИС ШАМПИОН

ДОМЕТ ДО 60 МЕТАРА
ТЕМПЕРАТУРА ОД 1900 Ц СТЕПЕНИ

БАЦАЧ ПЛАМЕНА

Први бацач пламена конструисао је Немац Рихард Фидлер 1908. године. До почетка I светског рата испробан је у Немачкој на многим маневрима и док су стручњаци објављивали чланке о његовој недовољној ефикасности, у војсци цара Виљема II формиране су прве пламенобацачке јединице.

Бацачи пламена су израђивани тако да их је војник могао да носи и у ходу употребити (капацитет 16 л, домет 22 м и трајање млаза 25 сек), или са земље, из рова (капацитет 100 л, домет 40 м и трајање млаза 40 сек).

Од 1915. године Немци први масовно употребљавају бацаче пламена на западном фронту, у бици код Вердена а затим и на другим фронтима и у другим биткама.

Тек пошто су Немци употребили то ново оружје, и савезници конструишу своје типове бацача пламена, који у оно време после дум-дум метака и отровних гасова, заузимају треће место у серији свирепих оружја.

Имају га све армије

Између I и II светског рата бацаче пламена употребљавају италијанске трупе у рату у Етиопији, а Немци против републиканаца у

шпанском грађанском рату. У II светском рату Немци уводе и тенкове — бацаче пламена. Обе зарађене стране користиле су се у току целог рата обилно бацачима пламена свих врста, нарочито

ТЕНК — БАЦАЧ ПЛАМЕНА

то на Далеком истоку где су неке тенковске јединице избацивале и до 40 хиљада литара запаљиве смесе дневно.

После II светског рата бацачи пламена су употребљивани у локалним ратовима: Кореја, Вијетнам а нарочито Израел. Имају га у наоружању све савремене армије.

Данас су најчешћи леђни, ручни и тенковски бацачи пламена. Леђни садрже око 15 л горива, имају домет до 60 м и трајање млаза око 12 сек; ручни имају 7 л горива, домет до 20 м и трајање млаза за 5-9 сек; тенковски могу да носе око 1500 л пламене смесе, домет млаза је 180 м, а трајање 40 сек.

Конструкција бацача пламена је врло једноставна. То је резервоар сличан прскалицу за плави камен који уме сто ручне пумпе има боцу за компромирани ваздух који избацује смесу, савитљиву цев за усмеравање млаза и уређај за паљење смесе.

Запаљива смеша може бити ретка и густа. Ретка је сачињена од бензина и нафте, а лети и од уља; лако се пали, брзо сагорева и даје доста дима. Употребљава се при јуришу и кад се место преливено пламеном достиже у кретању. Густа смеша састоји се од бензина и такозваног напалм-прашка. Млаз дуже гори, има већи домет, лепи се за циљ па је заштита од његовог дејства тежа. Употребљава се за спаљивање препрека, уништавање посаде у бункерима и рововима и за одбијање јуриша.

Сврашна напалм-смеса

У техници бацача пламена најстрашнија је напалм-смеса. Она је први пут употребљена 1944. године против Јапанаца. Састоји се од бензина (око 95%) и такозваних металних сапуна: алуминијум-нафтената, алуминијум-палмитата и алуминијум-стеарата. Те алуминијске соли популарно се називају „сапунским прашком“. Прашак

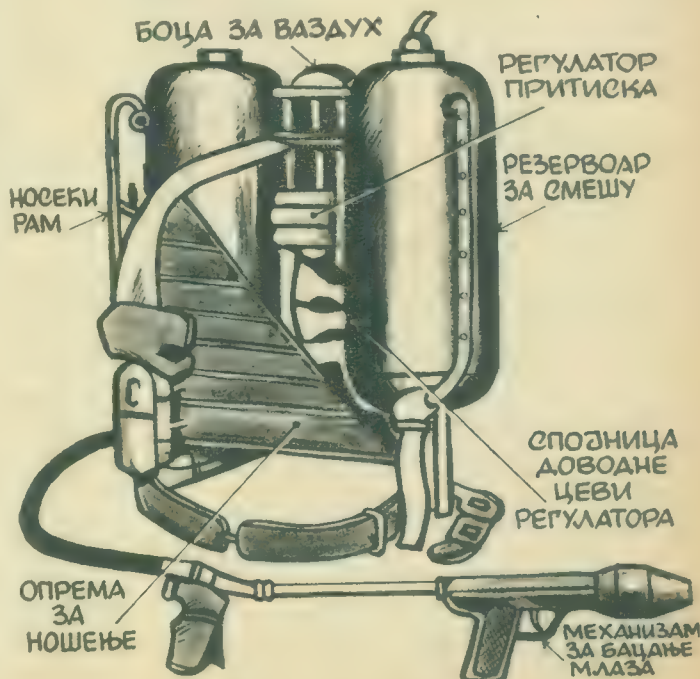
се једноставно сипа у бензин и меша док се не добије желатинска маса, па се њоме пуне бацачи.

Нормално напалм-смеса достиже температуру од око 1730° Ц а са додацима термита алуминијума или магнетита око 1890° Ц. Додавањем белог фосфора пламен напалма ствара тешко исцељиве опекотине што негативно утиче на морал људи. То средство применили

су Израелци приликом напада на Арапе.

Запаљена напалм-смеса гази се песком, сувом земљом и ватрогасном пеном. Због тешких повреда које пламена борбена средства изазивају било је покушаја на међународном плану да се она забране као нехумана, али до данас не постоје никакви споразуми у том смислу.

Ст. С.

ПОРОДИЦА КРЕМЕНКО

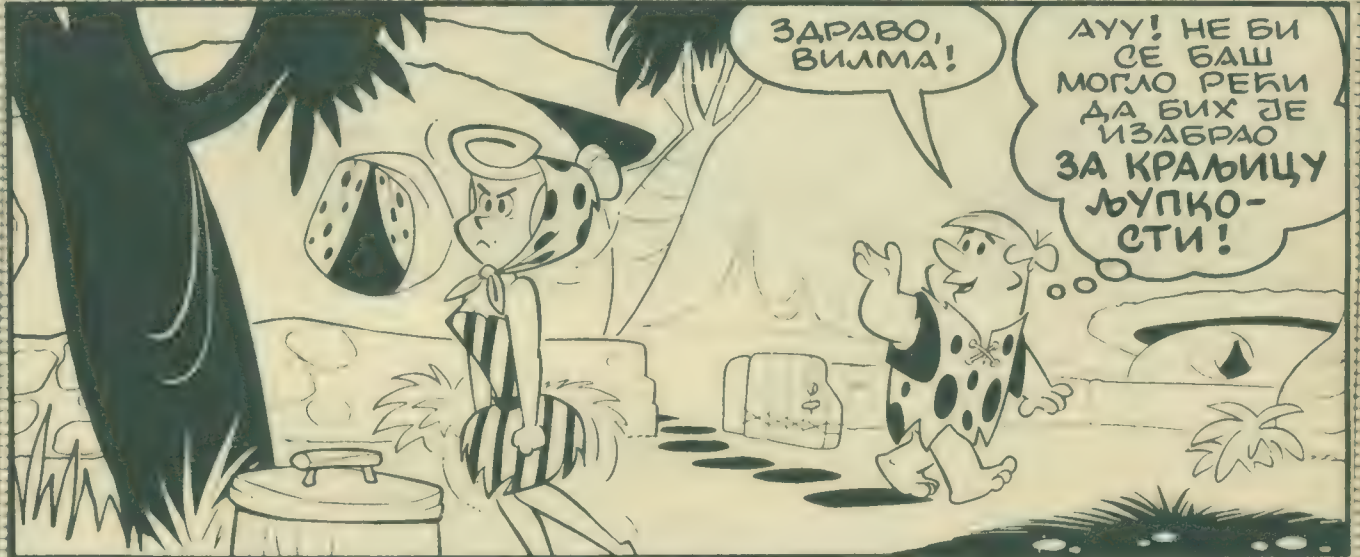
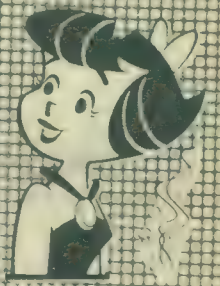
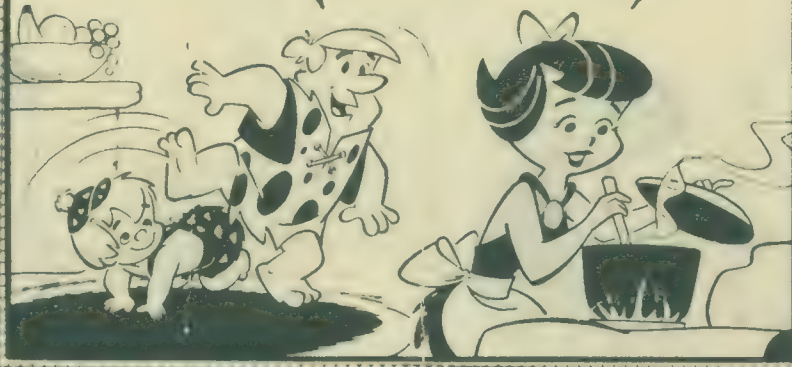
ДОСТА СМО
СЕ ИГРАЛИ
КОЊА, ЗЛА-
ТО...

ТРКНУКУ МАЛО
ДО КРЕМЕНКОВИХ
ДА ВИДИМ
ШТА РАДЕ!

ИДИ,
БАРНИ!
АЛИ БРЗО
СЕ ВРАТИ...

РУЧАК
САМО
ШТО
НИЈЕ
ГОТОВ!

ЗАРАВО,
ВИЛМА!

АУУ! НЕ БИ
СЕ БАШ
МОГЛО РЕЧИ
ДА БИХ ЈЕ
ИЗБРАО
ЗА КРАЈИЦУ
ЉУПКО-
СТИ!

КАДА ЈЕ
ВИЛМА ОВАКО
РАСПОЛОЖЕНА,
СТАРИ ФРЕД
ЈЕ НАДРЉАО!

К'О ШТО САМ
И МИСЛИО...

ЗАРАВО,
СТАРИ
ДРУЖЕ!
ШТА ЈЕ С
ТОБОМ?

ЖЕНЕ!
НИКАКО ДА
ИМ УГОДИШ!

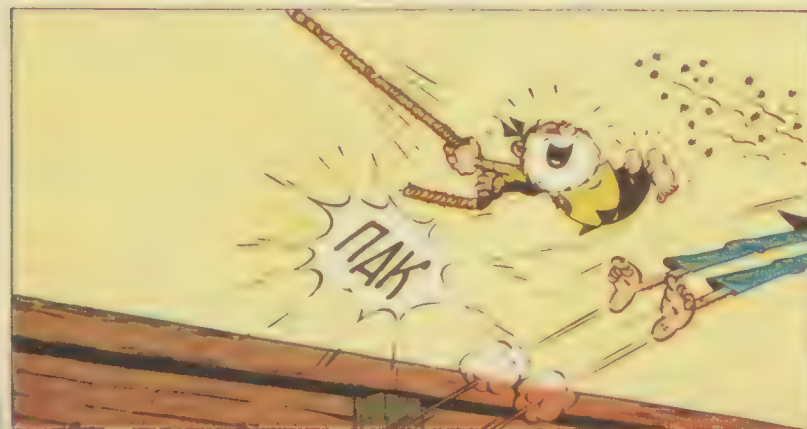
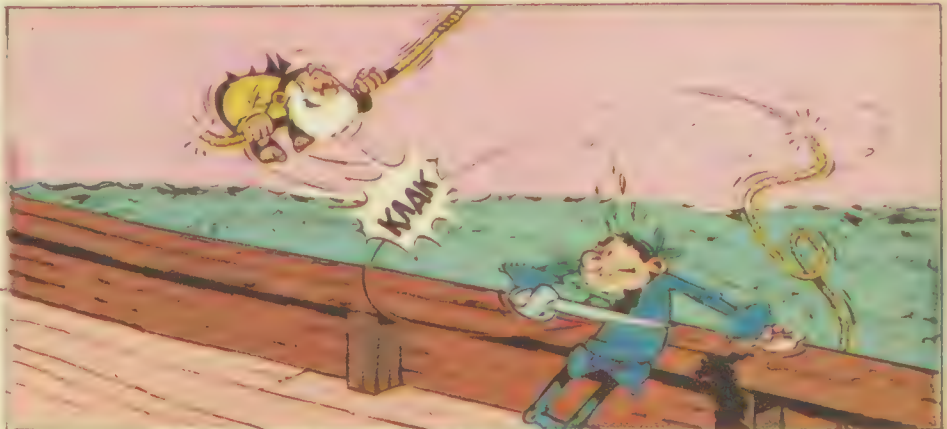
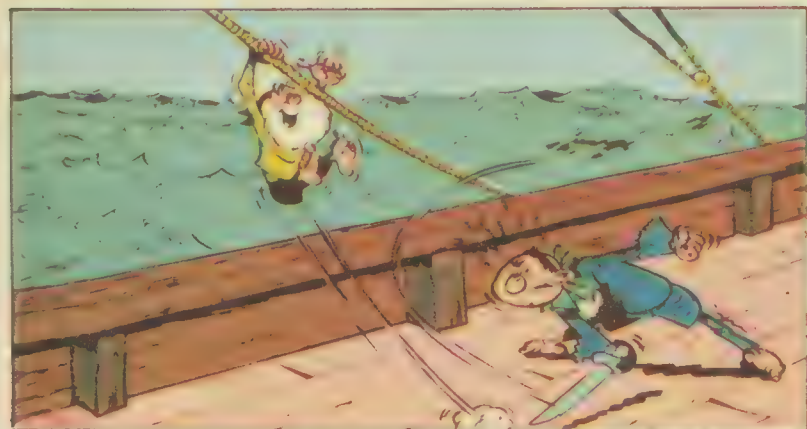
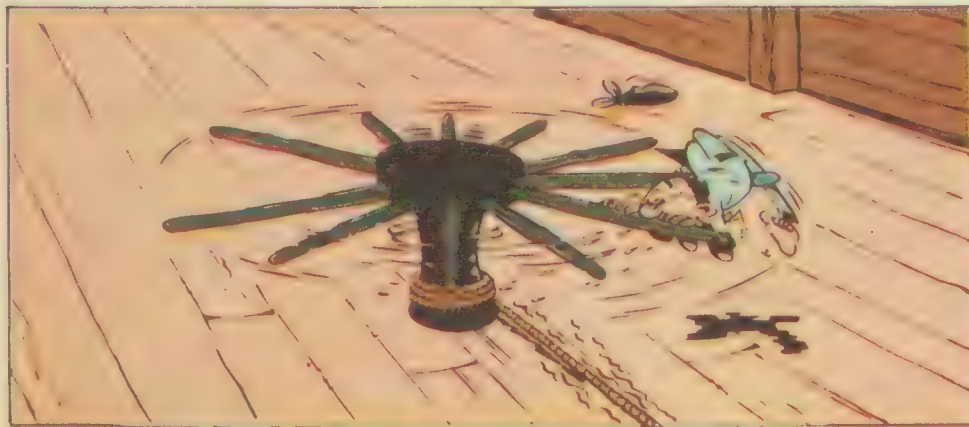

ДАНИМА МИ
ЧАНТРА ДА ТРЕБА
ДА СПАЛИМ
ЋУБРЕ... И ЈА
САМ ГА ДАНАС
ЗАПАЛИО!

И САД ЈЕ
БЕСНА НА
МЕНЕ!

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

ДРЖИ СЕ, ДЕВОЈЧИЦЕ!

ЖИВОТ ПЕТОГОДИШЊЕ ВЕРИЦЕ ЗАВИСИО
ЈЕ ОД ХРАБРОСТИ ДВОЈИЦЕ ВОЈНИКА

Било је тихо сунчано последне у августу 1964. године. Ја и моји родитељи отишли смо на плажу. Код куће је остала моја мала сестра Верица са баком. Сунце је жегло као огњени цвет и распало златни прашак својих зракова. Док смо се ми безбрижно купали и сунчали, у нашој кући се догађало нешто заиста трагично.

Верица је спавала, њена косица је била разбарушена по јастуку и пресијавала на сунцу. Бака је закључала врата и отишла да покупи веш у сушионици. У том тренутку Верица је отворила плаве очи и када је видела да је сама у кући, почела је да плаче и да лупа на врата. Онако сањива обукла је јадранке и изашла на балкон. Мислила је да ће моћи да се спусти низ антену у двориште! Њене ручице дохватиле су ивицу балкона и она се преврнула на уличну страну. Бела кошуљка лепршала је на тихом поветарцу и она је покушавала да се врати унутра. Без успеха.

Секунде су одлучивале

Пролазници су занемело застајали, са погледима упртим у кућу 26 у Омладинској улици у Краљеву.

Секунде су одлучивале. Као да су заборавили којом ногом да крену, пролазници су застајали као укупани. Верици није било спаса.

А онда, изненада, из групе војника испред биоскопа „Сутјеска“, потрчало је неколико њих. Тако су се у трку одмах распоредили. Једни су улетели у зграду и похитали на трећи спрат, Јован Стоиљковић из Ниша попео се на терасу првог спрата, док је Предраг Ђорђевић остао на тротоару. Почела је борба за један живот.

Станари су изашли на терасе и бацали им ћебад доле да би је лакше ухватили. Али Јован је рекао: „Најсигурније су руке“. У том тренутку имао је на уму само то да се она задржи још коју секунду да би они који су јурили на трећи спрат добили у времену. Благим очинским гласом прогово-

рио јој је: „Држи се само још мало, девојчице!“ Можда је тада помислио на своју кћер и добио огромну жељу да спасе то дете. Све је било немо. Гробна тишина. Главном улицом чуо се само дечији глас који није знао за страх и смрт:

„Држим се, чико, држим!“ Ове речи дируле би и најтврђе срце. Када је она прва група већ одваљила врата, Верица је полетела према земљи. Сви напори као да су били узалудни. Али, Јован на првом опрату извукао се, највише што је могао са испруженим рукама и на ивици равнотеже — покушао немогуће — да ухвати малу Верицу. Није успео. Она је полетела даље, али је војник рескирајући свој живот ублажио њен пад.

Да ли је жива?

Био је спреман после тога и последњи човек из ове групе храбрих и одважних војника. Предраг је раширио руке, чврсто ухватио девојчицу и заједно са њом пао на бетон.

Када је Јован са првог спрата видео да му је девојчица пала, да није успео да је спасе, онесвестио се. Полили су га водом и његове прве речи биле су: „Да ли је жива?“

— Да — сви су се радосно насмешили. Верицу су одвезли у болницу првим колима. Стално је плакала.

Када су мојој баки рекли шта се догодило, њене старачке руке почеле су да се тресу. Низ изборано лице лиле су јој сузе као киша.

— Убила сам унуку — горко је проговорила. Сви су је умиривали говорећи да је она жива и да ће све бити добро. Она је само вртела главом. Срце јој је било сломљено.

Мама се скаменила

Дивно је било сунчати се испод арбовог дрвећа и слушати чаврљање другова и другарица. Чика Гојко, наш комшија као и већина људи, морало је тог дана да иде на неки састанак. Али, кад је чуо да је Верица пала,

дотрчао је задихано и саопштио нам.

Мама је стајала као укупана, без речи. Придржавале су је две жене. Тата, који је навукао брзо панталоне, трчећи је похитао пре-

☆☆☆☆☆☆☆☆

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ма болници. Није веровао да је жива. Није видео ништа — његов циљ је била болница и у њој да види леш своје кћерке. На његово велико изненађење она је била жива. Остао је неколико минута збуњен не знајући шта да чини. Видевши тату, Верица је почела да плаче.

Ја и моја старија сестра покупили смо ћебад и плачући кренуле кући. Људи су нас уз пут питали шта нам је, а ми смо одговарале само још јачим плачем.

У кући је било пуно новинара, комшија, фото-репортера. Они су непрестано причали, препричавали догађај, умиривали маму и баку. Седела сам у углу собе и проматрала околину. Сви су ми били одвратни, брбљиви. Тата је стигао после два часа у пратњи два млада војника, спаситеља моје сестре. Саопштили су нам радосну вест.

— Верица је жива и здра-

ва, само ће морати још неко време да остане у болници — рекао је тата.

Верица—Херкул

Скромни војници после овог догађаја ретко су кад причали о томе. Похваљени су пред батаљоном и добили оно најрадосније — одсуство. Јован је отишао жени и својој малој четворогодишњој девојчици Данијели а Предраг мајци.

Они су сада завршили војску и живе у Нишу. Понекад дођу да посете „Херкула“, како су назвали моју сестру. Тада су у мојој породици најдражи дани.

Мама и тата, а исто тако и сада већ одрасла Верица, нерадо говоре о том страшном догађају, али још као успомена на вратима нашег старог стана стоји удубљена велика војничка стопа.

Драгана Ускоковић
ученица основне школе, Лењинова 54/2, Краљево

БЕЛА КОШУЉА ЛЕПРШАЛА ЈЕ НА ТИХОМ ПОВЕТАРЦУ И ОНА ЈЕ ПОКУШАВАЛА ДА СЕ ВРАТИ УНУТРА.

ГУВЕРНЕР ПОРТ МОРСБИЈА ТРАЖИО ЈЕ ОД ХАЗАРДА ДА ОДНЕСЕ У ТОКИО ВЕОМА ВАЖАН МИКРОФИЛМ...

АЛИ, ЈА НЕМАМ НИКАКВОГ ИСКУСТВА У ОБАВЕШТАЈНИМ ПОСЛОВИМА...

БАШ ЗАТО СТЕ И НАЈПОГОВНИЈА ЛИЧНОСТ ЗА ОВАЈ ЗАДАТАК! НА ВАС НИКО НЕЋЕ ОБРАТИТИ ПАЖЊУ!

ПА... ПРИСТАЈЕМ! ШТА ТРЕБА ДА РАДИМ?

УМЕСТО ОВОГ РУЧНОГ ЧАСОВНИКА СТАВИТЕ ОВАЈ... С МИКРОФИЛМОМ! У ТОКИЈУ ЋЕТЕ ОТИЋИ ПРАВО У ЗГРАДУ КОНО-ИНДУСТРИЈЕ...

И ПОТРАЖИТИ МИСНИКИ! ЛОЗИНКА ВАМ ЈЕ: ПОТПУНО РАСПОЛАЖЕМ СВОЈИМ ВРЕМЕНОМ... КАКО БИ БИЛО ВЕЧЕРАС?

НАДАМ СЕ ДА ЋЕ ПРИСТАТИ НА САСТАНАК!

АКО НЕ ОДГОВОРИ: "ВРЕМЕ ЈЕ НОВАЦ... ЗАШТО НЕ ОДМАХ?... НИПОШТО ЈОЈ НЕ СМЕТЕ ДАТИ ЧАСОВНИК! ТО БИ ЗНАЧИЛО ДА ОНА НИЈЕ ПРАВА ЛИЧНОСТ!"

ЗАСНИЈЕ...

САД ЗНАМ КАКО СЕ ОСЕЋА НЕВИН ЧОВЕК ОПТУЖЕН ЗА ЗЛОЧИН! ЧИНИ МИ СЕ ДА МЕ СВИ ГЛЕДАЈУ!

ОВО ЈЕ ХАЗАРД! НЕМА ВЕЗЕ СА ОБАВЕШТАЈНОМ СЛУЖБОМ... ОН ЈЕ СЛОБОДАН ЦИВИЛНИ ПИЛОТ!

МОЖДА И НЕМА ВЕЗЕ... АЛИ МОРАМО ДА ПОПИШЕМО СВЕ ПУТНИКЕ ЗА ТОКИО!

У ТОКИЈУ...

ХАЗАРД... ДОЛАЗИ ИЗ ПОРТ МОРСБИЈА! ЛИСТА ЈЕ ПОТПУНА... ЈЕДАН ОД ЊИХ НОСИ МИКРОФИЛМ!

КАКВА САОБРАЋАЈНА ГУЖВА! ВАЉДА ЋУ СТИЋИ ПРЕ ЗАВРШЕТКА РАДНОГ ВРЕМЕНА!

НАЈЗАД...

ХММ... ОВО ЈЕ СЕДИШТЕ ЈЕДНОГ ОД НАЈВЕЋИХ ИНДУСТРИЈСКИХ КОМПЛЕКСА У ЈАПАНУ! ШТА ЛИ ТУ РАДИ ТА МИСНИКИ?

ОПАСНОСТ НА САТУРНИУ

ШТА ЈЕ ЗАБАВНО?

Дечје схватање забаве и разоноде разликује се, природно, од схватања старијих. Или су, само, старији изгубили способност да се истински забављају? Један енглески психолог поставио је осмогодишњим ученицима питање „Шта је забавно?“ и ево какве је одговоре добио.

★ Забавно је отићи у зоолошки врт и посматрати како те мајмуну посматрају. Мајмуну не говоре исто као ми зато што не знају ниједну нашу реч.

★ Забавно је посматрати мумије у музеју. Њих не смеш да додирнеш јер би се завоји у који су умотане распали.

★ Забавно је слушати о диносаурусима зато што су они заиста постојали а нису измишљена прича.

★ Забавно је кад купаш своју малу сестру а она дречи.

★ Забавно је ићи у позориште и гледати како се диже завеса.

★ Забавно је жвакати жваку, направити од ње балон и да он пукне. Нарочито кад ти је то забрањено и кад то нико не очекује.

★ Забавно је научити нешто што не знаш. Чак и кад је то нешто граматика.

★ Забавно је возити се аутомобилом. Једном је с наших кола отпао точак и сви су се смејали сем тате.

★ Забавно је лети играти се жмурке кад не морате да тако рано идете у кревет и кад се не смркава брзо.

★ Забавно је чинити оно што волиш да радиш и то с другима који то такође воле.

★ Забавно је у врео летњи дан ићи на пливање.

★ Забавно је клизати се и изводити фигуре на леду. Али, једног дана сам толико пута пао да умапо нисам провалио лед.

★ Забавно је читати новине и гледати телевизију и дознати шта се све догађа у свету.

★ Забавно је ставити рубље у машину за прање веша и гледати како се врти у круговима. То изгледа потпуно лудо.

★ Забавно је возити се на великом точку у забавном парку. Нарочито кад се точак заустави кад си ти на самом врху. Људи на земљи онда изгледају страшно мали а ти се онда уплашиш јер не знаш како ћеш се спустити.

***** ХУМОР *****

— Прави интелектуалац: ради само главом!

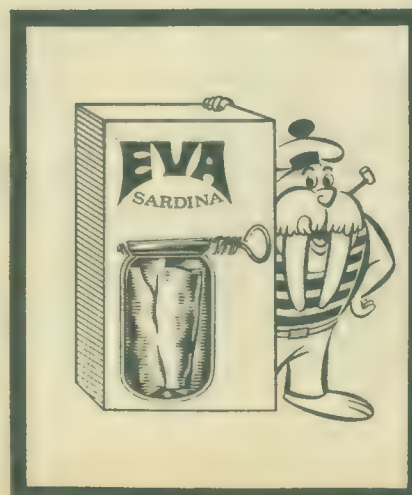
БЕЗ РЕЧИ

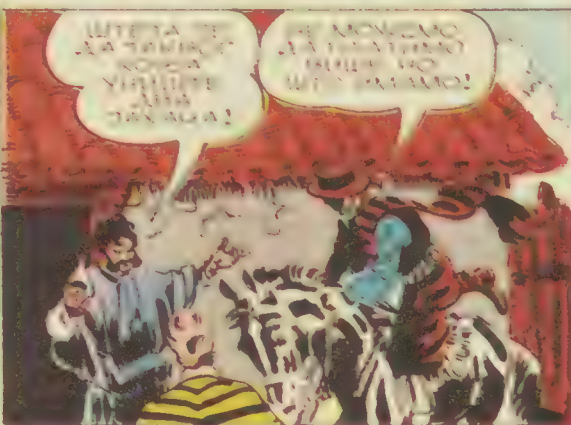
— Немој толико да јуриш, слика неће испасти добро!

— Не мичи се, слонову су кратковиди!

КАПЕТАН Кејт

ЦИН-ЦИН

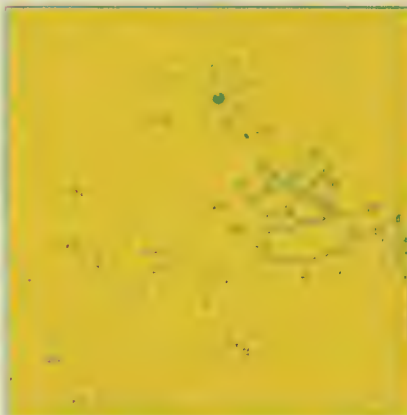

Можете ли гледајући 30 секунди у овај наш цртеж да кажете колику у њему има звона. Уколико у томе успете, ви заиста имате изванредну моћ запажања.

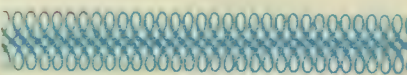
ОДГОВОР:

На цртежу има 11 звона.

ОД ТАЧКЕ ДО ТАЧКЕ

Децо, спојте зеленом бојицом бројеве од 1 до 52 и добићете лепу сличицу.

Нико жив није познавао систем помоћу кога је Луис Пејтон увек излазио као победник из сукоба са полицијом на Земљи а он није био толико луд да га иком каже. Ипак, понекад је помишљао да остави тестамент који би био отворен после његове смрти и у коме би доказао да његови успеси нису били случајност већ вештина, лукавство и математичка прецизност. Веран том свом тајном систему, Пејтон је припремио и убиство Алберта Корнвела.

Корнвел, скромни препродавац украдених ствари, први је потражио Пејтона у Гринеловом ресторану где је овај обично ручавао.

— Господине Пејтон, — рекао је обраћајући се свом будућем убици — већ сам изгубио наду да ћу вас наћи!

Пејтон је читао новине и није волео да га узнемиравају за време ручка. Био је то снажан четрдесетогодишњак младалачког изгледа и хладног оштрог гласа.

— Ви знате где можете да ме нађете — одговорио је незаинтересовано и окренуо другу страну новина.

— А шта ако знам једно скровиште Звончића! Има их много и још нису обрађени али су заиста изванредни примерци!

— Пођите за мном — рече му Пејтон и они се упутише према оближњем парку. О важним и тајним стварима никада није разговарао у затвореном простору где је могао да буде сакривен неки џок-спијун.

Самоћа у абијусу

— Видели сте их? — упита он Корнвела.

— Не, али сам разговарао с неким ко их је видео. То је био један истраживач који је одлично знао како се проналазе наслагe са Звончићима у зидовима Месечевих кратера. Наравно, његова истраживања косила су се са законским прописима. Не знам како је проналазио Звончиће јер ми то није рекао али ми је познато где их је сакрио. Тај човек више није жив — и ту се Корнвел злобно насмеја — а код мене се налази карта скровишта с неколико десетина драгоцених Звончића. Могу да набавим и космички брод за пут на Месец а пошто ви умете да пилотирате, чини ми се да нам неће бити тешко да се нагодимо.

— Крећемо 10. августа — рече Пејтон без узбуђења, пошто је у себи хитро направио план. — Сада је април и немојте покушавати да пре одређеног датума ступате са мном у везу! Осим тога, плен се дели попола. То је моја последња реч!

И Пејтон частави пут сам, размишљајући о свом животу. Пре 15 година купио је земљиште на обронцима Стеновитих планина, усамљено и скровито, и ту је од тада проводио сваки август. Било је то правило од кога ниједном није одступио. На том великом имању некадашњи власник био је подигао атомско скровиште, праву тврђаву од армираног бетона и челика, снабдевену сопственим генератором и водоводом, огромним фрижидерима, пречишћивачима ваздуха, радио-станицом...

Сваке године Пејтон је месец дана живео у свом летњиковцу сасвим сам, у миру и тишини, искључивши радио, телевизију и сваку везу са спољним светом. Тај његов обичај био је добро познат и полицији. Људи су му били одвратни и месец дана самоће представљало је нешто чега се он ни по коју цену не би одрекао. Око читавог комплекса протезала се бодљикава жица под струјом високог напона а алармни уређај обавештавао би

УБИСТВО НА МЕСЕЦУ

АНТОНИЈЕ КОР

ЗАСЛЕПЉУЈУЋИ ПЛАМЕН ИЗ ПЕЈТОНОВОГ РЕВОЛВЕРА ЗА ТРЕНУТАК ЈЕ УЗНЕМИРИО МРАК НОЋИ. КОРНВЕЛОВО ТЕЛО СРУШИЛО СЕ БЕЗ ЖИВОТА

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Пејтона о присуству нежељеног госта на јединој капији кроз коју се могло вћи на имање.

Остаци Месечевој Града

Тридесетог јула, као и сваке године, Луис Пејтон сео је у Њујорку у антигравитациони стратоцет и стигао у Денвер у 12 ч. У Денверу је ручао, ухватио аутобус и одвезао се у Хамп. Одатле га је, као и сваког августа за последњих 15 година, стари Сам Либман одвезао својим аутомобилом до имања, озбиљног израза лица примио напојницу од 10 долара, поздравио се и отишао.

Тридесет првог јула, Пејтон је по обичају поново сишао у Хамп и у радњама поручио намирнице потребне за боравак од 30 дана. Ни то никога није зачуло.

Али, првог августа Пејтонов живот почео је да се мења. Читавих 8 дана спаљивао је у великим пећима за уништавање отпадака све намирнице које је купио претходног дана. Пећи су имале уређаје за претварање свих материја у невидљиву прашину. Топлоту која се том приликом ослобађала нарочите цевни одводиле су у брзи планински поток. Деветог августа Пејтон је својим аутомобилом одлетео у Вајоминг где га је с космичким бродом очекивао Корнвел. Космички брод је, очигледно, био слаба тачка Пејтоновог плана али, на крају крајева, само је Корнвел долазио у додир с људима који су га продали и допремили. О Пејтону нико од њих није имао појма.

Десетог августа космички брод је напустио родну Земљу с Пејтоном за командама и Корнвелом (и његовом картом, разуме се), као путником. Узлетању брода није нико присуствовао. После 2 дана стигли су на Месец.

Аматерска карта скровишта Звончића није била нарочито прецизна. Једино се сигурно знало да је у области кратера Тико, места где су се налазили остаци некадашњег Месечевог Града. Време им је ишло наруку јер је Тико почетком августа био на осветљеној страни Месеца па су га патролни бродови мање контролисали.

Звончићи су нађени!

Пејтон је спустио летелицу у унутрашњост једног леденог кратера

и добро је закауифлирао. Тада су изишли и почели истраживања у оближњем ГЦ-3. Напољу су прогледали неколико часова, постепено се навикавајући на бескрајну тишину леда и снега. За њима су остајали велики неправилни трагови. Једнаестог дана морали су да признају да у кратеру ГЦ-3 нема Звончића.

Пејтон је већ почео да губи стрпљење. Био је свестан да ће његов план пропасти уколико се ни у кратеру ГЦ-5 не буде налазило тајанствено скровиште.

Звончиће су пронашли петнаестог дана. Било их је више него што су се надали и морали су неколико пута да прелазе растојање од кратера до брода. То им није представљало неку нарочиту тешкоћу с обзиром на незнатну Месечеву гравитацију али је трајало доста дуго због успореног кретања опет услед силе Месечеве теже.

Пејтон се отресао Корнвела управо када је овај последњи пут излазио из кратера са Звончићима. Само је заслепљујући пламен из Пејтоновог електронског пиштоља за тренутак узнемирио мрак Месечеве ноћи и Корнвелово тело се срушило без живота. И то је било све. Пејтон се, богатији за неколико милиона, одмах вратио на Земљу.

Двадесет деветог августа космички брод се тихо спустио на исто место у Вајомингу са кога је 19 дана раније узлетео. Ту је, у шупљини једне стене, чекао сакривен

аеромобил. Пејтон је закопао своје драгоцене Звончиће, активирао аутоматске команде космичког брода и чекао. После свега 2 минута брод се одлепио од тла и нестало у правцу запада. Пејтон је знао да ће се на тачно одређеном месту, изнад океана, брод распасти без трага у темпираној нуклеарној експлозији.

Двадесет минута касније Пејтон се налазио на свом имању у Стеновитим планинама. Био је мртав уморан и укочен од дејства Земљине теже, толико јачег него што је гравитација на Месецу. Одмах је пао у дубок сан. Следећег дана, у рану зору, стигла је полиција.

Сврчњак за свемирско љубав

Соба у коју је ушао Сетон Дејвпорт, инспектор истражног одсека, била је пространа и полуилична, претрпана књигама, галактичким картама и микрофилмовима. За столом осветљеним јаком лампом седио је доктор Вендел Урт, чувени научник и стручњак за свемирско право и љубопитљиво гледао посетиоца.

— Ви сте вероватно били на Месецу — рече му Дејвпорт чим су се поздравили — и тамо сте могли да...

— Никада у животу нисам крочио на неко друго небеско тело. Немам уопште поверења у космичке летелице и сличне изуме — прекиде га чувени професор.

— Како...! Наравно, наравно. Ја сам у ствари дошао да тражим вашу помоћ. На Месецу се догодило убиство!

Фантастично! А како? Електронским пиштољем. Власти су стигле на лице места 1 час после злочина, и то само захваљујући низу срећних околности. У ствари, ништа се не би знало да један брод није патролирао у близини. Посада је приметила снажан блесак, и спустила се. Док су маневрисали, капетану се учинило да види сенку космичке летелице која је управо напустила Месец. Та патрола је и пронашла још топло тело жртве, трагове и све остало.

— Шта остало? — упита професор Урт.

— Х-зраци су у зиду кратера открили трагове... Звончића!

— Нећете ваљда рећи да је убиство у вези са Звончићима!? Имам један примерак тог ретког камена, несавршен, наравно, али ипак диван. Добно сам га на поклон од једне експедиције. Дођите, господине Дејвпорт, да вам га покажем

ПЕЈТОН И КОРНВЕЛ ГРОЗНИЧАВО СУ ТРАГАЛИ ЗА БАСНОСЛОВНИМ ПЛЕНОМ.

Звончић је висио на зиду суседне собе о танушном челичном концу. Био је брижљиво обрађен и још издалека падала је у очи његова сива сомотска површина, мало порозна, коју ниједна хемијска лабораторија на свету није умела да понови.

— На читавој Земљи једва ако дванаестак људи поседује Звончиће! А ко зна колико би музеја и колекционара платило било коју цену само да се докопају бар једног јединог примерка!? Али, вратимо се вашем злочину!

— Знамо ко је убица. Он је већ ухапшен али против њега немамо конкретних доказа. А најгоре од свега је то што он **нема никакав алиби!**

— Најгоре?

— Да, јер када би постојао било какав алиби, ми бисмо га кад-тад оборили! Вешт је тај Пејтон, веома вешт и опасан човек. Свака порота на свету поверовала би да је он, као и увек до сада, читав август провео на свом имању у Стеновигим планинама. А знамо сигурно да је кривац баш он и нико други. Ја на њега мотрим већ 15 година али без икаквих резултата. Он је имао везе са жртвом, он једини би се усудио да оде по Звончиће чак на Месец и тамо почини први злочин те врсте у историји космичког права! — И инспектор Дејвнпорт исприча научнику све што је знао о Пејтону и Корнвелу.

— Можда бих могао да вам почнем али у том случају морам хитно да се састанем са Пејтоном — изјави професор кога је читав случај веома заинтересовао.

**Крива је
сила шеже**

Два дана касније полиција је довела Пејтона код доктора Урта.

— Да ли сте икада видели нешто слично? — упитао га је професор после неколико учтивих реченица.

— Наравно, то је Звончић! — хладно одговори Пејтон.

— Погледајте га изблиза! — изненада рече Урт и баци скупочени камен према Пејтону с раздаљине од 2 метра. Дејвнпорт узвикну од страха, али без потребе јер је Пејтон успео да ухвати драгуљ на време, дижући руку с очигледним напором. Затим додирну Звончић удараљком и зачу се рајска музика.

Када су замрли и последњи акорди, доктор Урт рече:

— Сад ми га вратите! — и пружи руку да дочека Звончић.

Пејтон замахну и... Звончић паде и разби се у хиљаду комада пошто је описао веома малу лучну путању између Пејтона и Урта.

— Сада је све јасно, драги мој Дејвнпорт! Кад пронађете где је убица сакрио свој плен, даћете ми један Звончић уместо овог, као награду за труд!

— Вама!? — згрануто ће Дејвнпорт. — А због чега?

— Дао сам вам толико жељени доказ. Написаћу и потписати да је господин Пејтон последњих неколико дана провео на Месецу или на неком другом небеском телу које је знатно мање од Земље. Чињеница да је он, реагујући сасвим аутоматски, погрешно израчунао растојање између себе и мене и разбио такву драгоценост као што је Звончић, доказује да му се мишићи још нису навикли на Земљину тежу. То је једина ствар коју ми Земљани не можемо да понесемо на друга небеска тела. Да ли сте задовољни?

Непогрешиви Луис Пејтон само је побледео.

ПОДСЕТНИК

Пластичне „сламке“ с кашчицама разних боја, за лимуну и воћне коктеле. Можете их купити по цени од 0,80 дина у самоуслужу „Дорћол“, Јованова 41.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

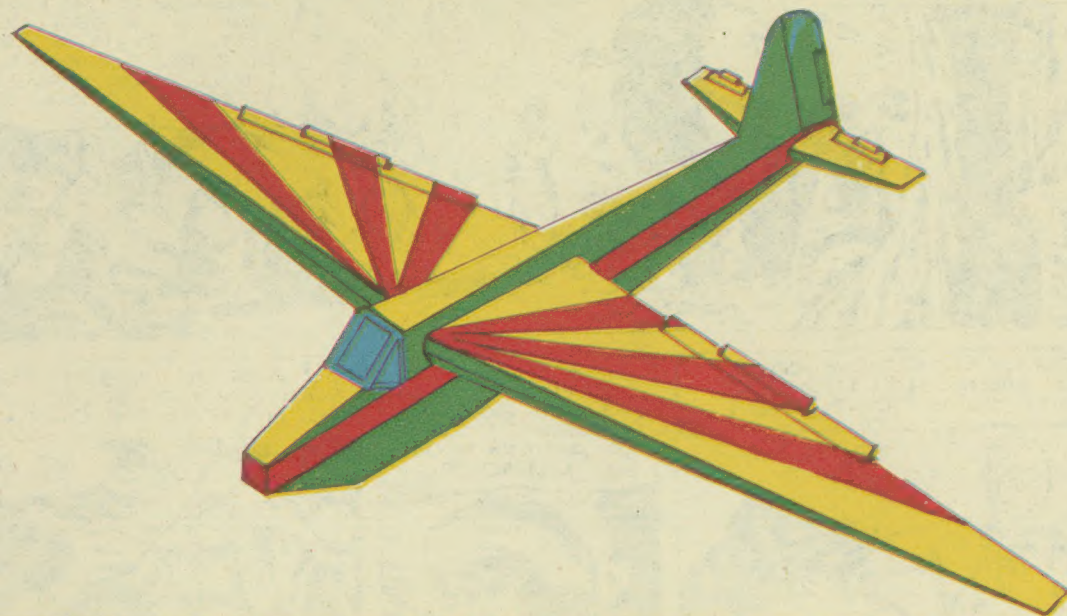
»ПЕСМА ЛЕТА«

Готово све песме које ове године учествују у такмичењу „Песма лета“ су веома лепе: и „Да ми је ова памет била“ и „Зар има нешто лепше на том свијету“ које певају Ђорђе Марјановић и Тереза Кесовија, главни ривали за прво место, као и „Типи топи, тип топ“ која се налази на зачељу (пева Мајда Сепе), или „Волимо се људи“ (Лео Мартин), „Још није касно“ (Габи Новак), „Моје срце куца за тебе“ (Боба Стефановић), „Ана-Марија“ (Ивица Шерфези).

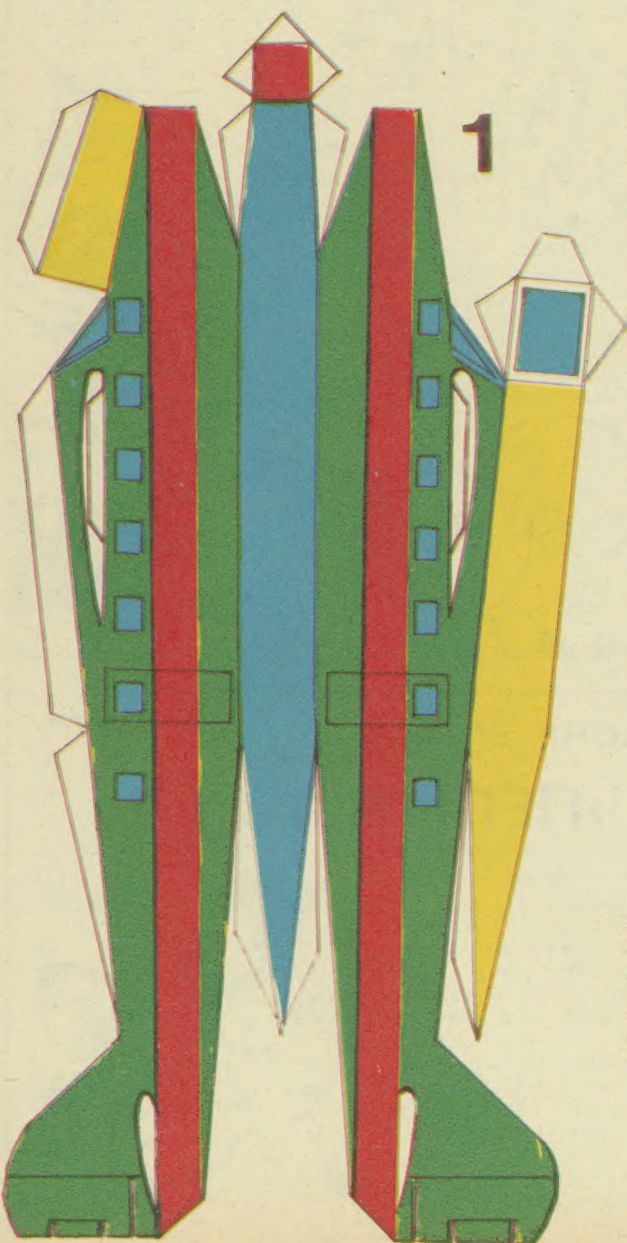
Издавач је РТБ, цена 26 н.д.

ИЗРЕЖИ, ЗАЛЕПИ И САСТАВИ

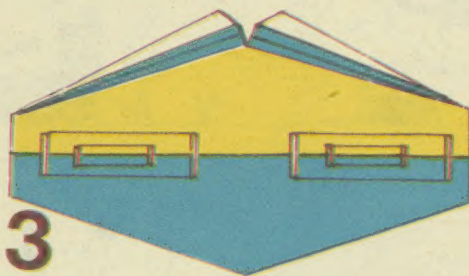
МОДЕЛ ТРАНСПОРТНЕ ЈЕДРИЛИЦЕ

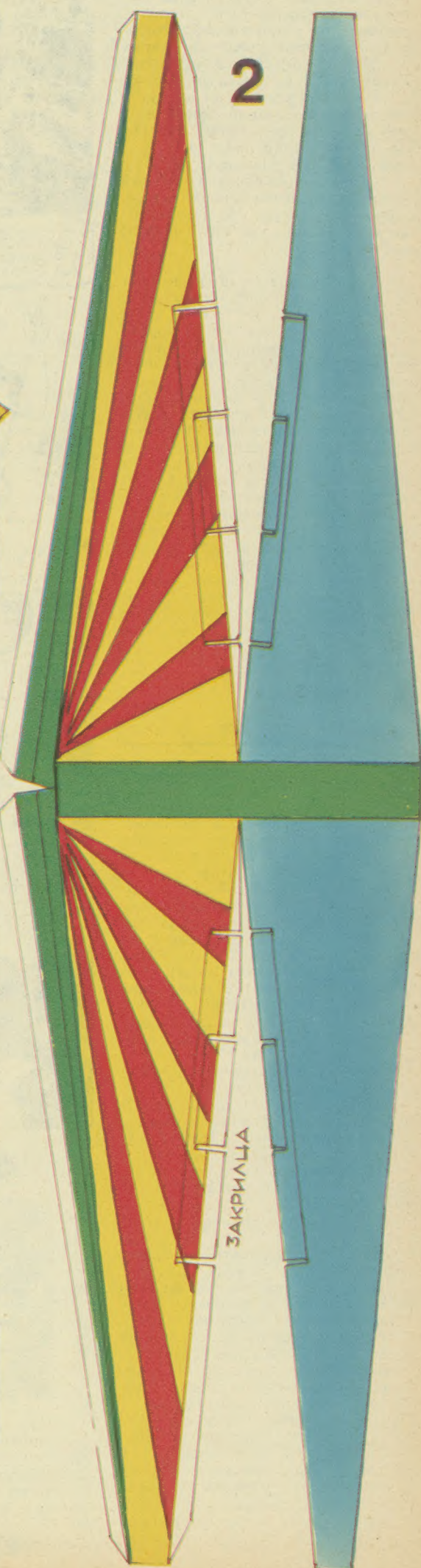
Нацртане делове једрилице који представљају труп, крила и реп (цртаж бр. 1, 2, 3) залепи на најтањи картон (хамер) и изрежи га. Необојене површине на нацрту изрежи и одбаци а необојене ивичњаче пресавиј и залепи на њихова одговарајућа места. Горњу и доњу површину крила залепи међусобно и протури кроз отвор на трупу једрилице. Обе половине репа залепи међусобно. За крилца на крилима и репу прорежи на необојеним прорезима како би била покретна.

Искоришћену „жваку“ (жвакаћу гуму) утисни у предњи део трупа како би једрилица имала потребно оптерећење и могла гапо да лети. Зависно од дебљине картона одреди и тежину баласта. Од твоје снажљивости зависи како ће модел летети. Не заборави да подесиш закрила. Њихов најпогоднији положај је кад се заврну навише. Са неколико оваквих модела можеш имати ескадрилу транспортних једрилица.

Ако вам се свиђа ова врста играчке, пишите нам да наставимо са објављивањем других врста летелица цивилног и ратног ваздухопловства.

Имам 16 година и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе наше земље. Ружица Душић, Дантеова 13, Београд.

Имам 17 година и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и немачки. У слободном времену бавим се пливањем и веслањем. Хоби ми је сакупљање салвета и разгледница. Јованка Пасарић, Гарсије Лорке 2, Београд.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из целе наше земље. Имам 12 година и пасиониран сам сакупљач марака и значака. Сашо Лазаров, Ул. Карла Маркса 48, Скопје.

Нас две имамо по 10 година, а желеле бисмо да се дописујемо са друговима и другарицама из наше земље и Италије. Језик дописивања: хрватскохрпски и италијански. Светлана Јевтовић и Снежана Роје, Вориса Кидрича 117/6, Шибеник.

Желела бих да се дописујем са девојчицама које су рођене 27. VIII 1957. године кад и ја. Волим математику. Вера Солујић, М. Глишића 25. Априље.

Идем у I разред гимназије и имам 16 година. Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље, Совјетског Савеза и Чехословачке. Хоби ми је скупљање марака и грамофонских плоча. Наим Бектеши, М. Тита 12, Сува Река, Косово.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље и иностранства. Језик дописивања: српскохрватски и руски. Идем у V разред Осн. шк. и имам 12 година. Хоби ми је сакупљање разгледница, салвета и кандитових маркица. Марина Божић, Октобарске револуције 44А/V, Тузла.

Драга редакцијо,

у броју 914 прочитала сам занимљив чланак о Холанђанки Едит. Та девојчица ми се веома свидела и желела бих да се дописујем с њом. Имам 12 година и сад ћу у шести разред. Одличан сам ученик и добар цртач. Љубитељ сам цвећа, па ме зато веома занима Холандија. Едит још не познаје Југославију, па бих могла да јој пишем о њој а она би ми свакако причала о Холандији.

Љиљана Раденковић,
Ул. Рентгенова 11/8, Ниш

Љиљани, Годи из Новог Сада и осталим читаоцима који се интересују за Едиту, дајемо њену адресу: Едит де Миник-Влајић, Београд, Вукасовићева 68.

две фудбалске утакмице и бар три пута препливашу Саву. Колико знамо, „Зорка“ има кајакашки клуб, па ти мало веслања не би било наодмет. Ако све то будеш радио, за четири године моћи ћеш свог брата Душка да припиташ за јуначко здравље.

„Забавник“ је мој најомиљенији лист и читам га откад знам за слова и зато ми, драги мој „Забавниче“, одговори на питање: Шта је било са Шишком? Да ли га је неко усвојио и да ли постоји могућност да се дописујем са њим?

Снежана С., Београд
„Шишко“ није усвојен. Сада се налази
у казнено-поправном дому за малолет-
нике у Крушевцу. Можеш да му пишеш
на адресу: „Казнено-поправни дом“ Кру-
шевац — за Шишка.

ГУЖВА У ЗАБАВНИКОВЦУ

Драги Забавниче!
Посматрајући слику „Гужва у Забавнику“ у Забавнику број 914, приметно сам поред грешке мотоциклисте и друге неправилности у погледу саобраћаја и вожње. Тако на пример:

1. два жута и jedan plavi аутомобил крећу се левом страном улице,
2. ниједна кола немају број регистрације,
3. локомотива је виша од тунела,
4. понека кола иду без возача, или су паркирана на недозвољеним местима.

И поред тога „Политикин забавник“ је мој најомиљенији лист.
Мирчета Полексих, уч. IV р
осн. шк. Титоград.
Карађорђева 1

Драги наш Мирчета,
Прво да ти захвалимо на пажњи ко-
ју си обратио при читању нашег листа
а волели бисмо кад би нам и други на-
ши читаоци давали савете или открива-
ли грешке и тако доприносили квалите-
ту листа.

1. Три аутомобила која помињеш, нису napravila грешку пошто је улица једносмерна и возилима је дозвољено кретање целом ширином улице.

2. Кола имају таблице само немају бројеве, а ни ознаку града, пошто је он измишљен.

3. Брдашце испред тунела сакрива косину пруге тако да ниси могао да уочиш како вагон може да прође.

4. Koła nisu parkirana, osim jednih (a to nije zabranjeno nikakvim znakom). A što se tiče kola bez vozača, ni tu nismo načinili grešku. Sunce je napravilo odošaj na staklima tako da se vozači ne primećuju.

Поздрав „Забавник“

*** укр^шш^ене речи ***

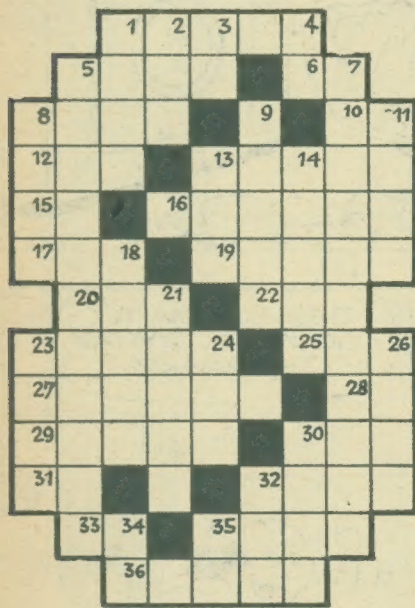
ВОДОРАВНО: 1) највећа река у западној Европи, 5) град на Јадрану, 6) предлог, 8) старица, 10) музичка нота, 12) аустријска новинска

агенција, 13) немачки књижевник („Опера за три гроша“), 15) хемијски знак за радијум, 16) место у Банату, 17) река у Индији, 19) пратња, 20) део пристаништа, 22) речна острва, 23) област у Македонији, 25) спис, 27) справа, 28) показна заменица, 29) део неке вредносне хартије, 30) месец у години, 31) хемијски знак за талијум, 32) планина, 33) река у Сибиру, 35) снага, 36) забринутост.

УСПРАВНО: 1) део тела, 2) неман, 3) лична заменица, 4) првак, 5) наш композитор и диригент (Борис), 7) вештина пројектовања и по дизања зграда, 8) град у Италији, 9) шаргарепа, 11) вулкан на Сицилији, 13) необувен, 14) митолошка богиња свађе и раздора, 18) позната песма Милана Ракића, 21) уродица, 23) споразум међу државама, 24) град у Белгији, 26) мера за тежину, 30) врста спортског чамца, 32) лаки спортски чмац, 34) два иста сугласника, 35) музичка нота.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРРАВНО: 1) борати, 6) када, 7) Емс, 9) ола, 10) Алпи, 11) шп, 12) кварт. 13) нос, 15) алеа, 16) однос, 18) си, 19) Ман, 20) Пи, 21) багер, 23) от, 25) оса. 28) зона, 28) ск, 29) датив, 30) над, 32) ве-за. 33) Аман, 35) дан, 36) анатом.

КО ЈЕ У ПРАВУ

Драги Забавниче,
Молим те да ми одговориш ко је у праву: ја или мој брат Душко. Он има 17, а ја 14 година. Душко тврди да ја никад у животу нећу бити јачи од њега, да никад нећу играти боље фудбал, и да ће он увек боље радити све од мене.

Ја, пак, тврдим, да ћу бар нешто боље радити од њега. Ко је у праву? Ја или он? Очекујем твој одговор!

Боривоје Николић
из Шапца

Ево, овако: прво треба да будеш добар ђак, па да имаш времена да преко лета сваког дана на „Дудари“ одиграш

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ: РЕШЕЊЕ СА 50. СТР.

Злочинац је испустио нож у истом моменту кад се уже прекинуло. Значи, није имао времена да обрише отiske. То је једино могао бити Бленпол који је имао завијену руку. Он је пресекао уже а због завоја на ношу нису остали отисци.

WALT
DISNEY

МИКИ

